

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)

Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bádlós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 24. szám.

1934 június 17.

A mezőgazdaság világparlamentje Budapesten

A földkerekség mind az öt világ-részből bejelentették képviselőiket a civilizált államok a *Budapesten június hó 13-án megkezdődött agrár-világkongresszusra*, mely a nemzetközi kongresszusok sablonjától lényegesen eltér. Új agrárprogramot dolgoz ki ez a fontos világkonferencia az egész művelt világ részére és ebben a munkában az agrárvilág legkiválóbb vezetői résztvesznek. A világkongresszust a Nemzetek Szövetsége és az összes államok által elismert hivatott szerv: a Párisban székelő *Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság* hívta össze, míg a házigazdászerepet *Horthy Miklós Kormányzó Ur* védnöksége és *Gömbös Gyula* miniszterelnök pártfogása mellett *Kállay Miklós* földművelésügyi miniszter látja el. Másfél éve dolgozik a kongresszus megrendezésén *Schandl Károly* ny. államtitkárral az élén a magyar szervezőbizottság, amelynek munkáját az összes magyar agrárszervezetek támogatják.

A világháború előtt, mikor a *Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság* megalakult, az ezeréves agrár Magyarország mindenkor jelentős szerepet játszott a nemzetközi mezőgazdasági mozgalomban. *Meline*, a kiváló francia földművelésügyi miniszter, majd később miniszterelnök világhírű munkáját: *Vissza a faluba*, amelyet *Mailáth József* gróf magyar fordításban is közreadott, ott találjuk minden magyar falu gazdakörének vagy szövetségének könyvtárában. A *Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság* a nyolcvanas évek derekán alakult meg, amikor az amerikai verseny buzában és tengeriben először zuditotta az európai országokra a nagy agrárválságot. Németországban *Ruhland* indította meg az agrármozgalmat. A francia *Meline* és a német *Ruhland* mellett a magyar *Károlyi Sándor* gróf

volt a *zöld internacionálé* legkimagaslóbb vezetője. *Hohenblum* lovag vezetésével az osztrák agráriusok is a magyar gazdák célkitűzéseit követték. Így magyarázható meg, hogy amikor Magyarország 1896-ban ezeréves fennállását ünnepelte, a magyar fővárosra esett a választás a *Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszus* megtartására.

A harmincyolc év előtti budapesti agrárkongresszus fényes külsőségek mellett zajlott le. A földművelésügyi miniszteri székben *Darányi Ignác* ült és *Károlyi Sándor* gróf már sikerrel lengette az agrárszövetkezeti mozgalom zászlaját. Mellette közvetlen barátai: *Desseffy Aurél* gróf, *Mailáth József* gróf, *Zselénszky Róbert* gróf, *Bujanovics Sándor* és a szövetzeti mozgalomban munkatársai: *Bernát*

István, Gál Jenő, György Endre és *Hajós József* álltak a kongresszus alkalmával a magyar agrártábor élén.

A *Római Mezőgazdasági Intézet* vezetősége Budapestre érkezik pár hét múlva ünnepelni. Ugyanis ezen a nemzetközi agrárkongresszuson hangzott el az indítvány *Lubin Dávid* dél-amerikai szenátor részéről a *nemzetközi mezőgazdasági intézet* felállítására. Ennek a kongresszusnak az eredményességét ma is hirdeti Rómában az *Umberto* olasz király által felállított *Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet*. Az 1896-iki agrárkongresszus után alakultak sorra a magyar agrárszövetkezetek és indult el útjára *Darányi Ignác* agrárpolitikája. Értelhető tehát, ha most, amikor harmincyolc esztendő után újra Budapestre jönnek össze a világ agrárvezetői,

A „hidasi harang”

és az a nyolc lelkes diák, aki a harangot a nemzet felriasztására a fővárosba hozta

páratlan érdeklődés előzi meg világszerte a kongresszust.

A világháború óta Párisban, Rómában, Varsóban, Bukarestben és Prágában tartottak nemzetközi agrárkongresszust. A központi hatalmak közül Magyarország az első, amelynek területén a bizottság agrárkongresszust rendez. Nagyon jó benyomást tett már a bizottság mult évi berlini közgyűlésén Magyarországnak az a bejelentése, hogy a kongresszus rendezésében a sokat szenvedett ország nem tud versenyezni a külsőségeket illetően a szerencsésebb helyzetben és jobb módban lévő országokkal. De a kongresszus szellemi színvonalát tekintetében mindent elkövet, hogy az hű és méltó maradjon az ezeréves Magyarország keretében megtartott agrárkongresszus jó emlékéhez. A csekély kiadások dacára is minden eddigi kongresszúnál nagyobb érdeklődést sikerült felkelteni a budapesti agrártanácskozások iránt nemcsak Európa, de a többi világrész agrárországaiban is. Amíg az eddigi agrárkongresszusokra ugyanis maximum 14 országbeli propagandabizottság alakult, addig a mostani kongresszusra 24 országban sikerült megalakítani a propaganda-bizottságokat és a magyar szervezőbizottság 30-nál több országgal állott összeköttetésben. Ma már a kongresszus irodájába nyolcszáz külföldi jelentkezés futott be, amelynek jelentőségét nem annyira a résztvevők száma, mint inkább egyéni sulya adja meg. Egyetlen európai ország sem hiányzik a kongresszusra jelentkezők közül, akiknek sorában ott látjuk Amerikát, Kínát, Japán, stb. delegátusait is.

A kongresszus főtémája, amelyet a Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság még a mult évben állapított meg, a mezőgazdasági válságból való kibontakozás és a világ mezőgazdasága talpraállításának a kérdése lesz. A világ legkiválóbb agrárszakértőit sikerült megnyerni a kongresszus főelőadóival. Aki a mai agrárproblémákat csak felületesen ismeri, az a kongresszus nyolc szakosztályának programjában megtalálja az összes részletkérdéseket, amelyekből egy nagy agrár világprogram alakul ki. Laur professzor, a svájci Bauernbund világhírű igazgatója, aki tudvalevőleg a magyar Bánátban született, a világ mezőgazdaságának újjászervezéséről tartandó előadásával vezeti be a tanácskozásokat. Az állatértékesítés nemzetközi megszervezéséről Péchy Tibor magyar előadó fog beszélni. De a kongresszus szakoktatási, szövetkezeti, növénytermelési, állattenyésztési, szőlészeti, mezőgazdasági ipari és női szakosztályai ugyyszólván kivétel nélkül miniszterviselt, kiváló szakférfiak előadásában tárgyalják le az időszerű agrárkérdéseket.

A kongresszus alkalmából Buda-

pesten tartják meg nemzetközi tanácskozásukat a világ cukorrépa-termelői, ugyanekkor a magyar fővárosban lesz a nemzetközi agrárszakoktatási, továbbá nemzetközi mezőgazdasági hitelügyi kongresszus és az agronomusok nemzetközi szövetségének a kongresszusa.

A kongresszus tagjai a kirándulások során meg fogják tekinteni Mezőhegyest, Szegedet, Mezőkövesden át Lillafüredet, továbbá a Balatont és Drégelypalánkon a Faluszövetség kiállítását.

*

A kongresszus eseményeiről lapunk jövő heti számában közlünk részletes beszámolót.

BELPOLITIKA

10 millió pengő beruházásokra

A képviselőház június hó 5-iki ülésén a fürdőtörvény módosításáról szóló javaslatot tárgyalták és Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter felszólalása után megszavazták. — A június hó 6-iki ülésen kisebb jelentőségű javaslatokat fogadott el a Ház, majd áttért a 33-as bizottság megbízatásának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására. A javaslatot megszavazták. Az ülésen néhány interpelláció is elhangzott. — A június hó 7-iki ülésen különböző jelentéseket tárgyalt a Ház.

A június hó 8-iki ülésen a közmunkákról és a szövetkezetek hatékonyabb működésének biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására került sor. Rövid vita után Imrédy Béla pénzügyminiszter állott fel szólásra és bejelentette, hogy a törvényjavaslatban szereplő 10 millió pengőből 4 és fél milliót államvasuti beruházásokra, 3 milliót bekötő utak építésére, 1 és fél milliót vízieruházásokra fordít a kormány, de gondoskodik arról, hogy az utak kiépítése azokra a vidékekre összpontosíttassék, ahol a rossz termés következtében a munkanélküliség veszélye leginkább fenyeget.

A miniszter ezután a javaslatnak a szövetkezetekre vonatkozó részét ismertette (Beszédének ezt a szakaszát lapunk más helyén közöljük. A szerkesztő), majd a Ház a javaslatot általánosságban elfogadta.

Június 9-én és 11-én a Ház nem tartott ülést.

Vizsgálat tárgyává teszik a földbérlok helyzetét

A földbérlok érdekképviseleti szervezetének vezetősége június hó 5-én küldöttséggel kereste fel Imrédy Béla pénzügyminisztert. A küldöttség ismertette a pénzügyminiszter előtt a földbérlok sulyos helyzetét és azt a kívánságot terjesztették elő, hogy a gazdavedelmi rendeletek hatályát a

bérlőkre is terjesszék ki. Imrédy Béla pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy ismert álláspontjához képest helytelennek és károsnak tartja újabb általános adósvédelmi rendelkezések tételét és azért ily általános kiterjesztéshez nem járulhat hozzá. A küldöttség által előadottak mérlegelésével azonban hajlandó a földbérlok helyzetét gondos vizsgálat tárgyává tenni és olyan — a lehetőséghez képest egyénekenkénti — megoldási lehetőségeket keresni, amelyek alkalmasnak mutatkoznak a felmerült panaszok orvoslására.

Jó munkát!

Szívünk meleg szeretetével és gazdai együttérzésünkkel köszöntjük a Faluszövetség és lapunk olvasói nevében a XVI. Nemzetközi Gazdákongresszus alkalmával hazánk fővárosába érkezett kedves vendégeinket!

Azokat a kiváló gazdavezéreket, akik a földkerekség minden tájáról sereglenek hozzánk, s akiket nemcsak a közös megpróbáltatás korbácsolja össze, hanem a célok azonossága egyesít, s a sorsközösség forraszt egybe, hogy az anyaföld szeretetében s a legnemesebb munka elismertetésében boldoguljanak.

Nehéz és sulyos idöket élünk. A gazda termésének legtöbb ága elvesztette azt a forgalmi értékét, amely a gazdaságadalm boldogulását, de a nemzet erösödését is jelentette. Kísérlet, kapkodás és erölködés mindenfelé. A cél a gazdasági élet szanálása volna, de az eszközök, amelyekkel feléje törekcsenek még mindig nem az általános boldogulás feltételeinek elismerése. Nem egyoldalú agytrösztkök terelik a világ folyását rendes mederbe, hanem a nemzetközi megértés mélyszántása és a szeretet vetése. Ezt kérjük és várjuk Önöktöl, akik a földkerekség minden számottevő kulturájának képviselőitében hivatottak szavukat hallatni.

Öszinte örömmel, meleg szeretettel, de vágyakozó bizakodással is fogadjuk Önöket a sok megpróbáltatást szenvedett egyszerű magyar falusi földmivelő nép nevében. Figyeljük az Önök böcs tanácskozásából lesűrödött tapasztalatokat, s iparkodni fogunk életünk célkitüzéseit azokhoz alkalmazni. Isten áldását kérjük nagyfontosságú munkásságukra. Éreztek magukat olyan jól közöttünk, mint amilyen szívesen fogadjuk és látjuk mi Önöket.

A Mindenható pedig olyan sikerrel koronázza munkásságukat, mint aminöt a magyar falvak küzdő és vérértékező népe öhajk hazája és az egész emberiség boldogulására.

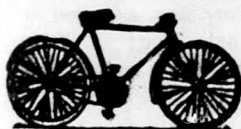
Üdvözöljük a gazdák világparlamentjét! Jó munkát! Isten áldását!

GAZDAÉRDEK

Kár volna az Országos Mezőgazdasági Kamara idei közgyűlésén elhangzott azt az elnöki kijelentést a feledés fátyolával borítani, amely kijelentés úgy szólt, hogy a gazdák érdekképviselői nem az ipart, jelesen a gyár-ipart támadják és nem az iparnak ellenségei, hanem annak az árpolitikának, amelyet az iparnak hatalmasságai Magyarországon folytatnak. Kár volna ezt a kijelentést nem lerögzíteni, mert erre nagy szükség volt! Őszintén, nyíltan, felelős helyről kellett végre érthetően megmondani azt, hogy az agrárius tábor nem rövidlátók és egyoldalú osztályérdeket szolgálók gyülekezete. Bölcsen tudják az agráriusok, hogy egy nemzet életében, még a mezőgazdasági termeléssel foglalkozó nemzetek életében is, milyen jelentékeny és fontos, tehát mennyire méltánylandó tényező az ipar! Azonban az iparnak sem szabad megfeledezni arról, hogy helyzeti energiát ma egy szerencsétlen viszonyok közt élő országban kiaknázni minden inkább, mint illő és hasznos a nemzetre nézve. Igenis támogatjuk az ipart, tehát a gyár-ipart is, csak az ellen tiltakozunk, hogy ez az ipar kihatásolja a mai autarchiát arra, hogy árdiktaturájával még mélyebbre nyomja le a mezőgazdasággal foglalkozók életszintjét, mint amilyen mélyre Trianon nyomta le.

Ósregi frázisokat puffogtattak el politikuskok és politikai lapok a legújabb szövetkezeti törvény tárgyalásával kapcsolatban a szövetkezetek ellen. Illetékes helyekről megkapták ugyan a megfelelő válaszokat, egy nem vitatható, nagy igazságon azonban e helyen is rá kell mutatnunk. Rá kell mutatnunk arra, hogy itt nem arról van szó, hogy az állam egyes vállalatok, vagy vállalkozásokon segítsen. Nem egyes emberekről és érdekcsoportokról, hanem a gazdákról, a magyar mezőgazdaság összességéről, az egész ország földműveléséről van szó. Egy millió gazdán kell segíteni a szövetkezetek útján, sok százezer gazdát kell telepítéssel földhöz juttatni és nekik munkaalkalmat biztosítani ugyancsak a szövetkezetek útján. Nem arról van tehát szó, hogy az állam vállalatokat támogató — bár ez sem mindig hiba, amint erre a múltban sok példa volt — hanem arról, hogy az élni akaró mezőgazdaság erőforrásaihoz nyitja meg a gazdáknak az utakat. Ez pedig igazán közérdek!

40 éve a világot uraló eredeti angol **THE CHAMPION** és **Láng** kerékpárokat havi 16 és 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket **nagyban gyári árban.**

Külső gumi 5.80, belső 1.50, pedál párja 2.50, sárvédők 1.50. **Láng Jakab és fia** kerékpárnagykereskedés Budapest, József-körút 41. Képes árjegyzék ingyen

Csak az játszik a háboru füzével, aki a háboruban nem vett részt

Gömbös Gyula miniszterelnök szerint a béke diadalmaskodni fog

Győr városa tavaly diszpolgárává választotta Gömbös Gyula miniszterelnököt és a diszpolgári oklevelet június hó 7-én, csütörtökön, adták át Győr városának közgyűlési termében.

A miniszterelnök *Sztranyavszky* Sándor, a Nemzeti Egység Pártjának elnöke, Antal István dr. miniszteri tanácsos és közel *húsz országgyűlési képviselő* kíséretében érkezett Győrbe, ahol rendkívül lelkes fogadtatásban volt része.

A diszpolgáryulást felsőöri Nagy Pál főispán nyitotta meg, majd utána *Szauer* Ferenc polgármester átnyújtotta a diszpolgári oklevelet Gömbös Gyula miniszterelnöknek, aki nyomban válaszolt a polgármester üdvözlő beszédére.

A miniszterelnök beszéde

— Amikor a nemzeti munkatervet leszögeztük, az volt a felfogásunk, hogy a nemzetet nagy kérdésekben közös nevezőre kell hozni — mondotta a miniszterelnök. — A nemzetnek sürgősen szüksége volt arra, hogy közös politikai világnézetet teremtsen a számára, hogy megtalálja azt a történelmi utat, amelyre lépve elérheti célját. Tudom, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben rendkívül nehéz előrejutni. Mi a békét hirdetjük és állandóan a békét hangoztatjuk, szemben az Európaszerte lábrakapott pánikkal és nekem az a felfogásom, hogy a magyar kormány eredeti álláspontja, a béke szolgálata fog diadalmaskodni, mert ostoba államférfiak volnának azok, akik a mai nehéz viszonyok között a fegyverhez nyulnának. Csak az játszik a háboru tüzével, aki a háboruban nem vett részt, mert aki részt vett, az óvatos lesz és tisztában van azzal, hogy a háboru sem erkölcsi, sem anyagi érdekeket nem szolgál.

Ezután arról szólott a miniszterelnök, hogy a mai korban Magyarországnak óvatos politikát kell követnie, szem előtt tartva, hogy milyen hivatás vár reá a Dunamedencében és a Kárpátok medencéjében. Ugy érzem, — folytatta a miniszterelnök — hogy másfél évvel a kormányom működésének megkezdése után a nemzet lassan ráeszmél arra, hogy a nemzeti munkaterv nem irott malaszt, az elhangzott beszédek nem voltak politikai szemfényvesztés, hanem élő valóság. És ha a költségvetési vita tárgyilagos és kedvező atmoszférában folyt le, abban kevés részem nekem is volt, mert tudják ró-

lam, hogy nyílt és őszinte szóval szölok a magyar közvéleményhez. Látni kell mindenkinek, hogy azok az eszmék, amelyeket hirdetünk, jó uton vannak a megvalósulás felé. Ezt mutatják a római megállapodások is. Ausztriának létérdeke Magyarország, Magyarországnak létérdeke Ausztria és létérdekekünk, hogy gazdaságilag a legbensőbb viszonyt tartsuk fenn Németországgal és Olaszországgal. Ezen a téren nem számít semmiféle belső politikai meggyőződés vagy világnézet, hanem egyedül csak az, hogy az „adok, hogy adj” elv alapján mit lehet becsületesen elérni a nemzet számára.

A miniszterelnök így fejezte be szavait:

— Istenben bízva fanatikus hittel folytatom munkámat: munkálom a magyar ugart.

Beszédének elhangzása után percekig tartó, viharos taps üdvözölte a miniszterelnököt. A közgyűlés lezajlása után a városháza előtt egybegyűlt tömeg meleg ünneplésben részesítette a miniszterelnököt.

A kecskeméti nagygyűlés

A júliusi „Hirös Hét”-re készülődő Kecskemét június hó 10-én Gömbös miniszterelnököt látta vendégül *Zsitvay* Tibor beszámolójára. A kormány-

Prohászka Ottokár püspök szobra, melyet most állítottak fel a budapesti Károlyi-parkban

főt huszonöt képviselő és számos közéleti előkelőség kísérette. A gyűlést négyezer főnyi közönség hallgatta végig.

Zsitvay Tibor hatalmas beszámolója végén a magyar alkotmány kérdésével foglalkozott. Örömmel állapította meg, hogy a miniszterelnök a magyar alkotmány alapján áll. Majd ezeket mondta:

— Annál nyugtalanabbul látom, hogy vannak magántudósok, akik azt hiszik, hogy a magyar alkotmányt faragásálni lehet. A magyar alkotmány mellözése, megfúrása, félredobása Magyarország végét jelentené.

Gömbös Gyula miniszterelnök az öncélú magyar függetlenséget hangsúlyozta.

— A rajtunk esett nagy igazságtalanságokon kell először segíteni és csak azután fogunk további gazdasági előnyökről tárgyalni! Ez ma már hivatalos kormányprogram, — mondta emelt hangon. Kijelentette, hogy elnyomott testvéreink sérelmében ezután is a Népszövetséghez fogunk fordulni, amely azonban csak addig illetékes, amíg bebizonyítja, hogy határozni tud és határozatainak tekintélyt tud szerezni.

A miniszterelnök ezután belpolitikai kérdésekre tért át s bejelentette, hogy a következő politikai esztendőben a kormány több reformtörvényjavaslatot nyújt be: a hitbizományi reformot a telepítéssel és az egyke elleni küzdelemmel kapcsolatban, az erdőtörvényt és a hegyközségi törvényt.

A miniszterelnököt és kíséretét Bugacon 500 terítékes lakomán üdvözölték.

VILÁGKRÓNIKA

A genfi leszerelési értekezletet sikerült megmenteni a kudarctól, illetőleg sikerült elnapolni jobb időkre. Ez alatt megkísérlik Németország viszázatérését létrehozni és egy külön bizottság az európai regionális biztonsági egyezmények kérdését fogja tanulmányozni.

Csehország és Románia — csakugy mint a közelmúltban Magyarország — Szovjetországgal helyreállította a diplomáciai viszonyt.

Június 18. és 20-ika közt a kisantant-államok Bukarestben értekezletet tartanak.

Hlinka András, a tótság vezére, a cseh országgyűlésen panaszt emelt az ellen, hogy a népszámlálásnál a tótokat nem számolták külön, hanem hozzászápták a csehekhez.

A szövetkezetekre igenis szükség van!

Két szövetkezet megszűnik, a többi egészséges alapra helyezik

A képviselőház június hó 8-iki ülésén, a közmunkákról és a szövetkezetek hatékonyabb működésének biztosításáról szóló törvényjavaslat vitájának befejezése után, Imrédy Béla pénzügyminiszter válaszolt az elhangzott felszólalásokra. A miniszter a szövetkezetekkel kapcsolatban többek közt a következő kijelentéseket tette:

— Az első kérdés az, van-e szükség szövetkezetekre? Ugy találom, hogy szövetkezetekre egy kapitalista (tőké) társadalomban igenis szükség van, mert ezek képezik a hidat a kifejlett kapitalizmus és a kisemberek között. Ezek nevelik a kisembereket arra, hogy a kapitalizmus értelmét felismerjék és annak áldásos működését is képesek legyenek megismerni. A szövetkezetek igen jelentékeny szervező erőt képviselnek, a társadalom szétszórta és széttagolt embereit fogják össze egységekké, megtanítják az embereket arra, hogy egyesült erővel többre tudnak menni, mintha széttagoltan, szervezés nélkül maradnak.

— Vannak azután a szövetkezeteknek gyakorlati, anyagi céljai is. Egyik célja az, hogy a tagok részére biztosítsa a nagyban való árubeszerzés előnyeit és olcsó szétosztási szervezet útján lehetővé tegye azt, hogy szükségleteiket olcsón elégíthessék ki. Van ezenkívül azután az ugynevezett falusi szövetkezeteknek egy igen jelentős külön céljuk is, amelynek jelentősége különösen a mai helyzetben domborodik ki és ez a termények értékesítésével való összefüggésben különösen a kisembereknek a megszervezése arra, hogy piacképes árukkal legyenek képesek felkeresni a vevőt, elsősorban pedig a külföldi vevőt.

— De ha szükség van szövetkezetekre, akkor bizony le kell szögezmem azt, hogy egészséges szövetkezetekre van szükségünk. A szövetkezetekben tehát vissza kell állítani az egészséges szellemet és egészséges anyagi bázist kell részükre teremteni. Ki kell küszöbölnünk mindazokat a bajokat, amelyekkel a szövetkezetek idáig küzdöttek. Először az a felismerés lépett előtérbe, hogy racionalizálni kell és össze kell vonni a szervezetet. Másodszor a rezi terén meg kell csinálni minden további egészen irgalmatlan és szigaru lépítést. Harmadszor, a szövetkezetek működését egészséges alapokra kell helyezni, tehát a szövetkezeteket azokba a keretekbe kell visszavezetni, amelyeknek a szövetkezetek természetüknél és anyagi erejükénél fogva meg tudnak felelni.

— Azok a szövetkezetek, amelyekről itt szó van, mind közérdekeltségbe, állami érdekeltségbe tartoznak, tehát itt bizonyos állami érdekeknek, illetve az állam kezelése alatt álló alapok érdekeinek védelméről is szó van. Az egész 11.6 millió pengőből — melyet a szövetkezetek talpraállítására fordítanak — 5 millió pengő a Hangya megerősítésére fordították, tartalékalap képzésére. A Hangyának ez az alátámasztása lehetővé fogja tenni azt, hogy hitele megerősödjék. Ennek következtében remélem, hogy a Hangya különösen azokat a feladatokat, amelyek a terményértékesítés terén rá várnak, fokozottabb mértékben és veszteség nélkül fogja tudni ellátni.

— A másik szövetkezet, amely nagybősszegű támogatást kap, a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete. Itt 2.8 millió pengő tartozás átvállalásáról van szó. Bátor vagyok bejelenteni, hogy természetszerűen nem magánhitelezőkkel szemben való tartozás átvállalásáról van szó, hanem arról, hogy az állam kezelése alatt álló és tisztviselői érdekeket szolgáló két alappal szemben fennálló tartozást vállalunk át. További egymillió pengő, hasonló eredetű kölcsön van a Mezőgazdák Szövetkezeténél, ennek az átvállalása az egyik része annak a támogatásnak, melyben a Mezőgazdák Szövetkezete részesül. A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezeténél azután szó van még egy 500.000 pengős támogatásáról, amely szintén nem készpénz alakjában történik, hanem értékpapiroknak az állam tárcájából a szövetkezet tárcájába való átbocsátása révén. Körülbelül 166.000 P a Konzum egy, a MÁV által garantált tartozásának kifizetésére fordították, tehát egy fizetési kötelezettségnek beváltásáról van szó. Azt az 1.2 millió pengőt, amelyet a Mezőgazdák Szövetkezetének nyújtunk, nagyjából üzletreszjegyzés formájában fogjuk nyújtani és csak kisebb részben tartalékalap képzésére. Végül 500.000 P a Mezőgazdák Szövetkezetének, 300.000 P a Konzumnak jut kölcsönként.

— A városi szövetkezetek terén a helyzet az, hogy a három városi szövetkezet közül kettőt (Háztartás és Konzum) megszüntetünk és ezzel lehetővé tesszük azt, hogy a fennmaradó szövetkezet kis rezssivel folytathassa üzemét.

A miniszter élénk helyesléssel fogadott beszéde után a Ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

MINDEN ÚJ

ELŐFIZETŐ

a falusi polgár táborát erősíti!

Kállay miniszter látogatása az aszálysújtott területeken

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter június hó 8-án indult el autón a fővárosból, hogy személyes tapasztalat utján szerezzen adatokat azokról a károkról, amelyeket a szárazság a Tiszántul vidékein okozott. A földmivelésügyi miniszter Nagyvácska, Jászberény, Jászakisér, Szolnok, Besenyőszög, Tiszaföldvár, Mezőtúr és Turkeve határát tekintette meg az első napon.

Június hó 9-én szombat reggel Puzstakengyelről indult el a miniszter és délután Békés vármegyéje északi részét és Bihar vármegyéjét járta be. A földmivelésügyi miniszter Ócsod, Szarvas, Endrőd, Gyoma, Körösladány, Szeghalom, Füzesgyarmat, Biharagybajom, Szerep, Sárrétudvari, Nagyrábé, Bihartorda, Bakonyszeg, Berettyóújfalú, Berettyószentmárton, Mezőpeterd, Váncsod, Kurta, Zsáka, Darvas, Csökmő, Komádi, Zsadány és Geszt községeket kereste föl és mindenütt a határban tájékozódott úgy a községek vezetőitől, mint a gazdáktól is a szenvedett károk mértékéről és a kívánásokról.

Június hó 10-én, vasárnap a miniszter Debrecenben járt, ahol megtekintette az árumintavásárt. Ezután a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara székházában fogadta a debreceni és környéki gazdák ötven tagu küldöttségét, akinek nevében Hadházy Zsigmond vázolta az aszály által okozott súlyos károkat. A miniszter a küldöttségnek a következőképpen válaszolt:

— Most én az ország legszomorubb részét járom, pár nap alatt végigjöttem az egész Tiszántulon és a legnagyobb kétségbeesést fakaszthatja mindnyájunkból, amit itt láttam és tapasztaltam. A bajok nagyobb mértékben fokozódnak, mint ahogy az ellenintézkedéseket meg lehet tenni. A Tiszántult évről-évre újabb és újabb csapások sújtják. Debrecenből szomorú benyomásokkal fogok visszatérni, mert ez a vidék szenvedett legtovább az aszálykártól.

— A lizsforgalmi adót fenn akarjuk tartani, — folytatta a miniszter — mert bevétele a buza árának javítására szolgál. A buzaár magasságát nem szabad letörni azért, mert a szociális szempont ezt kívánja. Ezért arra fogok törekedni, hogy a magyar gazda buzájáért a legmagasabb árat kapja. Viszont mindent el fogok követni a munkásnép érdekében, hogy munkaalalmak nyújtásával vásárlóképes nevője legyen a magyar gazdaközönségnek.

— Azoknak a gazdáknak, akik fel tudják használni, rendelkezésre áll

száznapos tengeri, moharmag, csalamádé vetőmag. A gazdáknak mindent meg kell próbálni, hogy a földből kicsikarhassanak valamit, mert a jószágokat el kell tartani és ezért elő kell teremteni valamilyen takarmányfélét. A vetőmagok az ötven holdnál kisebb gazdák részére rendelkezésre állnak. A vetőmagnak olyan áron és olyan feltételek mellett

Maszlag-, boléndek, nadragulyalevelet, cseresznye- és meggyaszarat, anyarozsot, kőrishogarat és minden más gyógynövényt a legmagasabb áron vásárol Dr. MIKLÓS gyógynövénygyűjtemény-kereskedés r.-l. Budapest, V., Vilmos császár-ut 6 Telefon: 90-5-77 — Sürgőnycím: DRIMAG

kell a gazdához jutni, hogy az részére elérhető legyen.

A miniszter Debrecenből tovább folytatta körutját az aszálysújtotta vidéken.

Öt buzafajtát jegyez ezután a budapesti tőzsde

A buzanemesítési akció eredményeinek előmozdítása érdekében a tőzsdei hivatalos árfolyamokban ezidőszert jegyzett származási vidékeket (tiszavidéki, felsőtiszavidéki, jászszági, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai) a folyó évi termésű buza árjegyzése megkezdésének napjától fogva akként módosítják, hogy az említett naptól az árjegyzés a következő származási vidékekre vonatkozzék: tiszavidéki, felsőtiszavidéki, duna-tiszaközi, fejmegyei és végül a többi dunántulira.

A tőzsdetanács határozata szerint „tiszavidéki“ buza alatt azt a buzát kell érteni, amely Békés, Csanád,

Csongrád vármegyékben, Arad—Tóronfalvólát vármegyének a trianoni határon belül fekvő, valamint Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tiszabalparti részeiben, továbbá az ezekkel szomszédos területeken termett. Továbbá az olyan buzát is, amely jelleg tekintetében a fent körülírt területen termelt búzáék átlagának megfelelő.

„Felsőtiszavidéki“ buza alatt — az Ujszásztól Jászfényszaruig és Jászárokszállásig terjedő vasutvonalak által határolt területen, valamint ezen vasuti vonalak mentén termelt buza kivételével — azt a buzát kell érteni, amely Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tiszajobbparti részeiben, valamint Abauj-Torna, Bihar, Borsod, Gömör és Kishont, Hajdu és Heves vármegyékben, valamint Ung, Szatmár, Ugocsa és Bereg, valamint Zemplén vármegyéknek a trianoni határon belül fekvő részeiben termelt. Továbbá az ezekkel szomszédos területeken termelt olyan buzát is, amely jelleg tekintetében a fent körülírt területen termelt búzáék átlagának megfelelő.

„Duna-tiszaközi“ buza alatt azt a buzát kell érteni, amely Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében, Bács-Bodrog, Nógrád és Hont vármegyéknek a trianoni határon belül fekvő területén, továbbá az Ujszásztól Jászfényszaruig és Jászárokszállásig terjedő vasuti vonalak által határolt területen, valamint ezen vasuti vonalak mentén termelt.

„Fejmegyei“ buza alatt az a buzát kell érteni, amely Fejér vármegyében termelt, továbbá az ezen vármegyével szomszédos területen termelt olyan buzát is, amely jelleg tekintetében megfelel a Fejér vármegyében termelt búzáék átlagának.

Végül a „többi dunántuli“ buza alatt azt a buzát kell érteni, amely — Fejérmege kivételével — a többi dunántuli vármegyéknek a trianoni határon belül fekvő részeiben termelt.

Borvendég Ferenc

Budapest új főpolgármestere a beiktatási ünnepségen

„Gazdasági dolgokat már eddig is eleget tanultam ...“

írja egy magyar gazdaifju Németországból

A Faluszövetség ezévi gazdaifjusági csereakciójának keretében ifj. Dienes Lajos is kijutott Németországba. Azokról a benyomásairól, amelyeket Scheiditz községbe, tartózkodási helyére való megérkezése alkalmával nyert, így számol be érdekes levelében:

Milyen is a magyar ember?

„Bizony, amikor a német kalauz tudatta velem, hogy le kell szállnom a vonatról, mert megérkeztem a rendeltetési helyemre és bucsut vettem az én nótásajku magyar gazdaifju-testvéreimtől, csak akkor ébredtem tudatára, hogy hol vagyok. Szerettem volna utánaaszaladni a vonatnak, szerettem volna kiáltani nagyot, hogy vigyenek vissza az én drága, szép hazámba, mert itt nem bírok megmaradni. De nem tudtam kiáltani, a torkom elszorult — talán a sirástól — és csak némán integettem az egyre távolodó kollegáknak, míg egyszer csak teljesen eltűntek a robogó vonat mellett. És én belenyugodtam a már változhatatlanba.

Megérkezve falumba, — mely gyönyörű fenyvesek között fekszik és környéke épolyan, mint a Bakony-hegység falvaié, csupán az teszi idegenszerűvé, hogy a házai egytől-egyig emeletesek, még az ólak is — nagy tömeg várt és kíváncsian nézték, hogy milyen is a magyar ember? Mert itt — egy pár háborutjárt ember kivételével, kik a hártéren együtt voltak magyarokkal — még nem láttak magyar embert. Mosolyogva integettek. Nagyon barátságos emberek. Azóta is, ha valamit kérdezek, egyszerre tizen is magyarázzák. Nagyon megszerettem őket. Kivált a gyerekeket, akik alig várják, hogy este munkából hazatérjek és tanítsam őket magyarul. Nagyon szorgalmasan tanulnak. Ez igazán szép tőlük, mert egyébként is sok tanulni valójuk van. Itt az elemi iskola nyolc osztályból áll.

Egy pár ló 3000 pengő

Az élelmet is meg lehet szokni. Bár először furcsa volt, három hét után már egészen jól. Naponta ötször étkezünk. Főétel a vurst és a krumpli. Azután a kávé és a vajaskenyér. Ez persze nem olyan, mint az édesanyám sütötte fehér cipó, de azért meg lehet enni jóízűen.

Gazdasági dolgokat már eddig is rengeteget tanultam. Nagyon jól gazdálkodnak itt. Gazdasági gépekkel is bőven fel vannak szerelve. Minden gazdának saját beépített cséplőgépe van. Az igaz, hogy itt a gépek sokkal

olcsóbbak mint nálunk. Például egy ekét 3 és fél métermázsa buza árért lehet venni. A ló viszont nagyon drága. Egy pár ló, mely Magyarországon 5—700 pengő, itt 2000—3000 márka, körülbelül 2700—3000 pengő.

Ezen a vidéken leginkább tehén-szettel foglalkoznak. A tejet fejés után azonnal lefölozik géppel, a lefölozött tejet disznóknak adják, melyek szépen hiznak tőle, a tejfölből pedig vaját készítik, melyet hetenként egyszer visznek a városba értékesíteni. Egy negyed kiló vaj ára 65 pfennig, körülbelül 91 fillér. Az időjárásra vonatkozólag annyit irhatok, hogy itt sokkal hűvösebb idő van, mint otthon.

A növényzet fejlődése egy hónappal hátrább van, mint Magyarországon.

Szép itt minden, de azért semmi sem olyan szép, mint otthon, mert itt semmi sem magyar. Mikor megkaptam a Vasárnapot, ezt a kedves magyar ujságot, nagyon megörültem neki és addig le nem tettem a kezemből, míg az utolsó betűig ki nem olvastam. Mert itt lehet ám csak igazán értékelni mindent, ami magyar. Itt, ahova nem hallatszik el a kislalunk csilingelő harangjának esti imára hívó szava. Itt, ahova nem érnek el az édesanyának ölelő karjai és az édesapának bucsuszavai, amelyekkel utnak eresztett:

„Fiam, az Isten kísérje minden lépésedet!“

Itt tudni csak, hogy ki az a szülő, a testvér, a barát. Itt tudni meg csak, hogy mi az az édes magyar haza, melynél nincs szebb sehol a világon!“

Kitűnő eredménnyel zárult a Faluszövetség országos háztartási versenye

Megemlékeztünk már arról, hogy a Faluszövetség a magyar nők gazdasági és háztartási nevelésének előmozdítása céljából országos háztartási versenyt rendez. A verseny június 12-én Kecskeméten zajlott le és ezen a kecskeméti M. kir. Gazdasági Szaktanítóképző Intézet, a Budapest Székesfőváros Községi Női Háztartási Iskola, valamint a putnoki M. kir. Gazdasági Felsőleánynevelő Intézet 2—2 növendéke vett részt.

A Faluszövetség részéről dr. Tölgyes István m. kir. gazdasági tanácsos, igazgató, Mayer Emil szerkesztő, Jelfy Gyula fotóriporter jelentek meg a versenyen. A földművelésügyi minisztériumot Suhayda Tibor gazdasági szakfelügyelő képviselte, aki egyuttal a betegsége miatt akadályozott Czvetkovich Ferenc miniszteri tanácsos, bírálóbizottsági elnököt is helyettesítette. A bírálóbizottság tagjai Baróti Lajosné, dr. Pataky Mária kir. tanfelügyelő és Szilárd Mária tanárnő voltak. A bizottság segítségére közreműködtek Kemény István, a budapesti intézet igazgatója és Aigner Gusztáv a kecskeméti iskola igazgatója, aki egyébként teljes szívvel és lélekkel segítette elő, hogy a verseny az intézetben a legnagyobb rendben folyjon le. A vendégek sorában üdvözölhette a Faluszövetség dr. Gesztelyi Nagy László m. kir. gazdasági főtanácsost, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatóját és feleségét, Mares Gézanét, valamint a sajtó képviselőit.

A versenyzők valamenyien igen nagy felkészültségről tettek tanúságot és igazolták azt a várakozást, amelyet az intézet vezetősége hónapokig tartó előkészület után a versenyhez fűzött.

A versenyzők a következő nyolc pontból versenyeztek:

1. 2—3 éves gyermekek foglalkoztatása a szabadban.
2. Kétéves gyermek sétához való öltöztetése.
3. Kétéves gyermek részére játszóruha kiszabása és varrása.
4. Három cserép muskátli átültetése.
5. Öt tojásból piskótátészta készítése.
6. Egy kg ponty tisztítása és bonítása.
7. 12 tányér, 12 pár evőeszköz, 12 pohár mosogatása és törölgetése.
8. Tejvizsgálat.

A bírálóbizottság igen alapos mérlegelés után a következő sorrendet állapította meg:

1. Ivánfi Mária, a kecskeméti M. kir. Gazdasági Szaktanítóképző Intézet II. éves növendéke 767 ponttal (elérhető legtöbb pont 800).
  2. Jankovics Ilona ugyanennek az intézetnek II. éves növendéke 761½ ponttal.
  3. Tausz Róza, a Budapest Székesfőváros Községi Női Gazdasági és Háztartási iskola II. éves növendéke 741 ponttal.
  4. Jakab Erzsébet ugyanezen intézet III. éves növendéke 723½ ponttal.
  5. Méhes Magda, a putnoki M. kir. Gazdasági Felsőleánynevelő Intézet II. éves növendéke 694 ponttal.
  6. Wartmann Elfrida ugyanezen intézet II. éves növendéke 657 ponttal.
- A bírálóbizottság döntése alapján a június 16-án Budapesten rendezendő III. Nemzetközi Háztartási Versenyen Magyarországot a legjobb eredményt elért Ivánfi Mária fogja képviselni, míg póttagul a második helyezett Jankovics Ilona fog résztvenni.

A Faluszövetség által a versenyzők részére felajánlott kitüntetések a bírálóbizottság a következőképpen ítélte oda.

Aranyérem: *Ivánfi Mária, Jankovics Ilona.*

Ezüstérem: *Tausz Róza, Méhes Magda.*

Elismerő oklevél: *Jakab Erzsébet és Wartmann Elfrida.*

Ugyancsak elismerő oklevelet adott a *Faluszövetség* a három résztvevő intézetnek azért a kitartó és lelkes munkáért, amellyel a Szövetség kezdeményezésére megtartandó *Nemzetközi Verseny* előkészítésében, illetve az országos verseny megrendezésében résztvettek.

Mindazok, akik a versenyt végignézték, megállapították, hogy a Faluszövetség kezdeményezése a magyar növevelés fejlesztése, a gazdasági és háztartási munkák racionalizálása szempontjából igen nagy jelentőségű.

Nagy várakozással tekint a Faluszövetség a nemzetközi verseny elé, amelyen a belga, magyar, olasz, svájci versenyzők fogják tudásukat összemérni. *Kállay Miklós* földművelésügyi miniszter egy gyönyörű szép ezüst serleget adományozott, amelyet a legjobb eredményt elért versenyző fog megkapni. A nemzetközi zsüri elnöke *Kállay Miklósné*, aki a legnagyobb szeretettel karolta fel a Faluszövetség kezdeményezését. A *Schandl Károlyné* elnöklété alatt működő szervező bizottság érdeme az országos verseny mintaszerű és példaadó lebonyolítása. A *Nemzetközi Versenyre* is hasonló előkészületek történtek, úgyhogy a kétségtelenül előkelő külföldi vendégek és bírálóbizottsági tagok a legjobb benyomásokat fogják szerezni a magyar háziasszonynevelésről.

WIESER BÉLA.

A trianoni béke rendelkezéssel zsarnokiak a magyar nemzettel szemben

Sir Robert Gower és igen sok képviselőtársa június hó 7-én a következő levelet intézte a *Times* szerkesztőjéhez:

A dunai kérdés felvetése újból a trianoni béke területi intézkedéseinek hatására hívja fel a világ figyelmét. Ismét hangoztatni kívánjuk azt a meggyőződésünket, hogy ezek az intézkedések igazságtalanok, kegyetlenek és zsarnokiak a magyar nemzettel szemben és felülvizsgálásuk nélkül nem lehetséges Közép-Európa béke elrendezése. Sürgősen követeljük, hogy a Népszövetség használja fel hatalmát arra, hogy az érdekelt nemzeteket a békemódosítás tárgyalása végett hívja össze.

Ajánló

szomszédodnak is a
VASÁRNAP-ot!

Méhészeti tanfolyam zárult a székesfehérvári téli gazdasági iskolában

Szép keretek között folyt le folyó évi június hó 2-án a székesfehérvári téli gazdasági iskolában a tiznapos elméleti és gyakorlati *méhészeti tanfolyam* vizsgája. A vizsgát *Gajáry László* dr. igazgató, vizsgaelnökök nyitotta meg, *Bucsy Jenő* méhészeti felügyelő, előadó kérdéseire feleltek a hallgatók, számszerint huszonegyen, szépen és szabatosan, ami azt bizonyította, hogy a rövid tanfolyam is eredményekben gazdag volt. Az elméleti vizsga után a hallgatók és az érdeklődő közönség kivonult az iskola kertjébe, ahol a hallgatók a méhesben gyakorlatilag is bemutatták azt, amit a tanfolyam alatt elsajátítottak, végül a tanfolyam tartama alatt készített szalma-kaptárakból és műlepből összeállított *kiállítást* tekintették meg a vendégek. A gyakorlati oktatást szolgálták az iskola méhészetén és kaptárkészítő műhely gyakorlatain kívül a tanulmányi kirándulások is, melyek kapcsán *Székesfehérvárott* a Méhész Egylet és *Pollermann Pál* méhészeti, *Csákvárott* pedig *Eszterházy gróf* és *kisgazdák* méheseit tekintették meg a tanfolyam hallgatói.

Turáni Himnusz

Tornay Károly, az országos híri dalköltő, aki lapunk több tehetséges írójának népdalát megzenésítette, a nagy turáni gondolat zászlóvivője s a dicsőséges őseredet lelkes kutatója és propagálója, *Turáni Himnusz* címen fenséges szárnyalású és meghatározó nemzeti érzést tükröző zenei művét bocsátja közre, amelynek szövegét és zenéjét is önmaga szerezte. A szöveg csodálatos és megkapó fohász a magyarok Istenéhez, Nagy Urunkhoz, akitől az őshaza felé forduló bizalommal kér új évezredekre áldást számunkra a mélyes hitű és áhitatu szerző. S ezt az ismerő magasztalatot a dallam szárnyalásával s a zenei rész művészi megoldásával hathatósan fokozza is. A Himnuszt férfikarra is alkalmazta és művészi zongorakísérettel látta el, hogy a vidéki dalárdák is fennakadás nélkül és teljes művelzet nyújtásával felvehessék a hazafias ünnepélyek programjára.

A mű a szerző kiadásában jelent meg. *Ára 60 fillér*. Az összeg bélyegekben is beküldhető a szerző címére: *Budapest, V., Alkotmány-utca 3. Postafiók: 5—132.*

A magasszínvonalu zenei művet, amely a neves és népszerű szerzőnek egyik legbecsesebb alkotása, a magyar zene és töretlen jövő barátainak szíves figyelmébe ajánljuk. Nemzeti kincsünket gyarapítják a „*Turáni Himnusz*” népszerűsítésével...

(m. j.)

A nagyencsi jeles működő gárda

a „Juhászlegény, szegény juhászlegény” énekes játék szerepeiben. A gárda kitűnő vezetője Seftár József főoktató (X-el jelzett).

(Farkas Géza felvétele, Szombathely.)

Az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlése

Az Országos Mezőgazdasági Kamara június hó 7-én délelőtt tartotta meg Budapesten idei közgyűlését az OMGE disztermében.

Hoyos Miksa gróf nagyszabású elnöki megnyitó beszédében az összes időszerű mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozott. Legelsősorban szükségessé mondotta, hogy a szárazság által okozott helyzetet pontosan és hiány nélkül megismerjük, azután kétsédelem nélkül foganatosítsuk a megfelelő intézkedéseket. A kormány az elmúlt évben a mezőgazdaság szempontjából számos értékes akciót kezdeményezett. Nehéz körülmények között céltudatosan kiépítette a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokat és a pengő értékének megvédelmezése mellett kiépítette és fejleszti a mezőgazdasági kivitt szolgáltató könnyítéseket. Elhárította az eladósodás terheinek enyhítésével a fenyegető nagy veszelmeket és különösen nagy jelentőségű a jövő szempontjából a földművelésügyi minisztérium termelési politikája. Foglalkozott Hoyos Miksa gróf azokkal a követelményekkel is, amelyeknek megvalósítása szükséges még a mezőgazdaság megerősítéséhez. Ezek között elsősorban a buzaértékesítés kérdése áll a gazdatársadalom érdeklődésének előterében. Megelégedéssel emlékezett meg a római, valamint a német kereskedelmi megállapodásról. Visszautasította azt a vádat, mintha a mezőgazdaság ipar-ellenes volna, hangsúlyozta azonban, hogy a gazdák nem érhetnek egyet a gyáripar mai üzleti és árpolitikájával. Éppen gyáriparunk megbecsülésében nem tudjuk megérteni, miért kell a magyar iparnak sokkal drágábban termelnie, mint más országok azonos iparágainak. Végül hangsúlyozta, hogy céltudatos, okos és energikus intézkedésekkel kell előbbre vinni a magyar mezőgazdaság már folyamatosan lévő átszervezését és újjáépítését.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Mayer Károly földművelésügyi államtitkár szólalt fel és bejelentette, hogy maga is egyetért azzal a megállapítással, hogy intézkedéseket csak azután lehet tenni, ha a termés helyzetéről hű képet kapunk. A mezőgazdasági termények jobb értékesítését gátló terhek kérdésében a földművelésügyi minisztérium beható tárgyalásokat folytat többek közt a fővárossal is. Felhívta a gazdatársadalmat, hogy teljes szívvel ragaszkodják a mezőgazdasági kamarákhoz, mert azokban erős támaszt nyer. Ezután Koós Mihály ny. államtitkár, a kamara igazgatója terjesztette be jelentését, majd Schandl Károly alelnök mutatott rá a néhány nap mulva kezdődő nemzetközi mezőgazdasági kongresszus nagy jelentőségére.

Termelő, tanulj meg eladni!

Közeledik az aratás és az aratás után minden gazda reménye: a terményértékesítés, amikor egész évi munkájának gyümölcsét végre megkapja. Olvasóink minden esztendőben elhalmoznak bennünket a terményértékesítés idejében panaszos levelekkel, melyekben ki arról panaszkodik, hogy eladott gabonájáért nem kapta meg azt az árat, amit a budapesti tőzsdén jegyeznek, ki meg arról, hogy véleménye szerint kifogástalan árujának értékéből minőségi kifogások címén olyan összegeket vontak le a vidéki kereskedők, amelyek nagyon érzékenyen sujtották az amogy is nagy nehézségekkel küzdő kisgazdálkodót.

Ezek a levelek indítottak bennünket arra, hogy még a terményértékesítés előtt néhány cikkben megtanítsuk olvasóinkat arra, hogy milyen árat követelhet a vidéki kereskedőtől és hogy milyen árut kell szállítania, nehogy minőségi kifogások címén a kialakított árból levonásokat eszközöljenek.

A terményeladás

A budapesti terménytőzsdén lebonyolított forgalom szigorú szabályoknak van alávetve. Az egyes üzletkötések árait a tőzsde hivatalosan jegyzi, a lebonyolítás technikai része szabályozva van, ugyancsak az is, hogy a kötvél értelmében az eladó milyen minőségű árut tartozik a vevőnek szállítani. És ha az eladó nem megfelelő árut szállít, akkor rendelkezésre áll a budapesti terménytőzsde szakértő bizottsága, amelyen a vevő által bejelentett kifogás — vagy, ahogy tőzsdei nyelven német szóval mondják: „anstand“ — alapján megvizsgálják az árut és a megejtett vizsgálat után mondják ki azt, hogy a vevő tartozik-e átvenni, még pedig teljes áron, vagy pedig rosszabb minőségű árurol lévén szó, a kötvélben kikötött ár alatt olcsóbban. Ezt a szakértői vizsgálatot a tőzsde hivatalos nyelvén: *expertiznek* nevezik.

De ezenfelül még az az előnyük is megvan a budapesti tőzsdén dolgozó kereskedőknek, hogy itt kereskedelmi tudásban, a tőzsde szabályainak ismeretében egyenrangú felek állanak egymással szemközt, mint eladó és vevő, tehát egyiket sem fenyegeti az a veszély, hogy a másik fél esetleg visszaél az ő tudatlanságával.

Ezek az üzletkötések természetesen csak a tőzsdén jegyezhető nagyobb mennyiségekre vonatkoznak, mert hiszen elképzelhetetlen az, hogy a budapesti áru- és értéktőzsdén egy-két métermázsás tételekben kössenek üzleteket.

Sokkal bizonytalanabb azonban a termelő helyzete. A vidéki piacokon a budapesti értéktőzsdének az árai, amelyek különben is a Budapesten tároló árura vannak megszabva, nem

birnak kötelező érvénnyel, hanem csak irányár jellegével, amely megmutatja a gazdának, hogy mit kérhet a piacra, vagy a vidéki kereskedőhöz bevitt terményéért. Itt éri azután a gazdát rendszerint a meglepetés. Alkudozás közben kiderül, hogy a budapesti árfolyamon eladott gabonájáért, vagy egyéb terményéért csak a pesti tőzsdéár egy részét kapja. Az első oka ennek az, amit a kereskedő nem mulaszt el közölni a gazdával, hogy a budapesti tőzsdéár legalább is 5 métermázsás tételre vonatkozik; ami ez alatt van, tehát, ha a piacra szállított egyes termények sulya nem éri el az 5 métermázsást, azt azután olyan áron veszi meg, ahogy a gazdával meg tud állapodni. A mai szokások szerint ebben igaza is van a kereskedőnek, vagy a szövetkezeti átvevőnek, miután ennél kisebb tételeknél nem szokás a teljes budapesti tőzsdéárát számítani, mert ilyen kis tételre a tőzsdére eladásra nem adhat fel, ezeket gyűjtenie kell, raktározni, kezelni és ez mind költséggel jár. Ezért fizet tehát olcsóbb árat.

Másodszor azt közli a kereskedő, vagy a szövetkezeti átvevő a gazdával, hogy a budapesti tőzsdén jegyzett árak már Budapestre szállított árura értendők, tehát levonja az árból a Budapest és a helyi piac közötti vasuti fuvardíjat. És itt nyílik legtöbb alkalma a lelkiismeretlen átvevőnek arra, hogy a gazdát megkárosítsa. A vidéki gabonakereskedelem természetesen igen jól ismeri az egyes terményekre vonatkozó Budapestig szóló fuvardíjokat, a gazdának pedig fogalma sincs erről. De nyomatékosan felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy az egyes állomások előljáróinak hivatalos kötelességük, hogy a terményeknek Budapestig szóló fuvardíját az érdeklődőkkel közölgék. Semmi kifogást: „Most nem érek rá, majd jöjjön be holnapután“, nem köteles senki sem elfogadni és nyugodtan követelheti, hogy a vasut vele a fuvardíjat közölje. Leghelyesebb tehát, ha a gazda az állomáson már jóelőre megérdeklődni azt, hogy az egyes állomások fuvardíját mennyit tesz ki, ezeket a fuvardíjakat feljegyzi magának és adandó alkalommal, amikor terményt akar eladni, ezekből a feljegyzésekből állapítja meg, vajjon a vevő helyesen számítja-e le a budapesti tőzsdéárból a fuvardíjat.

A magunk részéről csak azt a tanácsot adhatjuk a gazdának, hogy a terményeladásnál, ha a budapesti tőzsde árjegyzése és a vevő által kínált ár között nagy különbséget látnak, alkudjanak, amennyire csak lehet, jól nézzék meg, hogy mit számítanak le a fuvardíjért s akkor és annak adják el a terményüket, aki a budapesti tőzsdéárhoz viszonyítva a legtöbb-

bet igéri. Kezelési költséget, ügynöki díjat, vagy hasonlókat nem tartozik a gazda fizetni, hiszen a vidéki eladások, elsősorban a kistételek adása és vétele már nem a budapesti tőzsde szokásjoga alapján történik és ezek a felszámítások amugy is önkényesek. A vidéki kereskedő természetesen számíthat valami hasznot magának, de az alkuvásnak éppen az a célja, hogy a kereskedő hasznát minél kisebbre szabja és minél több jusson a gazdának.

Ezenkívül rendszeresen minőségi kifogással szoktak a vidéki piacokon különféle összegeket levonni a kialakított árból. Azt mondják, hogy az áru ilyen vagy amolyan okból nem felel meg a budapesti tőzsdei szokásoknak, s éppen ezért a következő cikkeinkben azzal fogunk foglalkozni, hogy az egyes terményeknek milyeneknek kell lenniök tisztasági szempontból.

Folytatjuk.

Filléres gyorsvonatok június 17-én

A MÁV közli, hogy ötszáz utas jelentkezése esetén június hó 17-én, vasárnap, a következő filléres gyorsvonatokat indítja: 1. *Budapestről—Sopronra*. A menettérti jegy ára 5 pengő. — 2. *Budapestről Bajára*. A menettérti jegy ára 4.90 pengő. — 3. *Budapestről Pécsre*. A vonat Abaliget állomáson az utasok le- és felszállása végett megáll. A menettérti jegy ára 5 pengő. — 4. *Budapestről Tatavárosra*. A menettérti jegy ára 2.20 pengő. — 5. *Budapestről Nagykanizsára*. Ez a vonat a balatonmenti állomásokon nem áll meg. A menettérti jegy ára 5 pengő. — 6. *Pécs—Szekszárdról Bajára*. — 7. *Sátoraljaujhelyről Egerbe*. A menettérti jegy ára 3.50 pengő. Ez a vonat az utasok le- és felszállása végett Sárospatak, Olaszliszka és Szerencs állomásokon is megáll. — 8. *Szigetvár—Pécsről Mohácsra*. A menettérti jegy ára Szigetvárról 2.40 pengő, Pécsről 1.70 pengő. — 9. *Győről Tapolcára*. A menettérti jegy ára 3.10 pengő. A vonat az utasok le- és felszállása végett Pápán is megáll. — 10. *Békéscsaba—Gyuláról Gyöngyösre*. A menettérti jegy ára Gyuláról 4.50 pengő, Békéscsabáról, Gyomáról és Mezőtúrról 4.20 pengő. — 11. *Szegedről Budapestre*. A menettérti jegy ára 4 pengő. — 12. *Nyíregyháza—Debrecenből Budapestre*. A menettérti jegy ára Nyíregyházáról 5.40 pengő, Debrecenből 4.70 pengő.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón Reményi országos hírű hangszertelepén vásárolhat: *Budapest, VI./15., Király-utca 58—60.* Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A kertben

június havában bőven akad teendők.

A gyümölcsösben az alma- és körtefákat másodszer permetezzük. Ez a permetezés az almamoly és gombabetegségek ellen nyújt védelmet. A permetezést 100 liter 1 százalékos bordói lébe tett 30 deka arzolóval végezzük. A cseresznye-, meggy- és kajszinbarackfákat a rajtok mindna-gyobb mértékben elterjedő monilia-gomba ellen 1 százalékos bordói lével permetezzük, amelynek minden 100 literjében fél kg szulfarolt oldottunk fel.

A fák törzsén fejlődő hajtásokat keletkezésük első idejében töben levágva eltávolítsuk. Az őszibarack kehelyalaku koronájába befelé növekedő erős hajtásokat töben kivágnak kell mielőbb eltávolítani. A málna felesleges sarjait, valamint a szaporítást nem szolgáló számocatövek alját apró kerti fűvel vagy puha szénával beteregetjük, hogy eső esetén a felcsapódó sár a gyümölcsöket be ne piszkítsa.

A gyümölcsrel tulterhelt fákra a gyümölcsritkítást végezzük el. A hullott gyümölcsöt naponta összeszedjük és mélyen elássuk. Ezzel a fergesedést okozó apró hernyók százezreit pusztítjuk el. A cseresznyefák alját mélyen felássuk s utána a földet letaposzuk. Ez a leghatásosabb módja a cseresznye fergesedését okozó cse-

resznyelvény eredményes leküzdésének.

A közmétebokról leveleit lerágó álhernyó ellen erősen sós vízzel való permetezéssel védekezzünk, vagy ehelyett a bokrot tiszta vízzel megpermetezzük s rögtön utána égetett mészporral behintjük. A só vagy a mész a csupasz álhernyókat agyonmarja.

A konyhakertben a melegágyak környékén levő lótetűfészkeket kutasuk fel s vízzel teleöntve, pár csepp olajat cseppentsünk beléjük.

Ne feledkezzünk meg a sárgadinnye nyéséséről. Ezt akkor végezzük, ha a növényen már négy levelet látunk. Ebben az esetben a növénykét két levélre messük vissza. A kiültetett paradicsomtövön két ágat hagyunk. Ezeket a karóhoz kötözzük. A levelek hónaljából előtörő fattyuhajtásokat mielőbb töben el kell távolítani.

A vizigényes zöldségféléket öntözzük. Ügyeljünk arra, hogy a leveles növények felülről, míg a virágos növények közvetlen a tőhöz kapják a vizet. A borsószárat már felszedhetjük, a földet felássuk s abba bimbóskel-palántát ültethetünk. Közöttes-növény gyanánt korai karaláb vagy téli karaláb jöhet számításba.

A tyukudvar

Minél nagyobb a tér, illetőleg az udvar, amelyet a tyuk bejárhat, annál jobban érzi magát és annál olcsóbb lesz a takarmányozása. Ha fűvel s egyéb növényekkel benőtt területeket barangolhat be, annál jobb; nemcsak azért jobb, mert a zöld növényzet a tyuk számára izletes, tápús és vitaminokban gazdag eleség, hanem azért is, mert e növényzet odacsalogat sokféle férget, rovar, amelyek még értékesebb tápanyagokat jelentenek a tyukok számára. A parlagi és általában a környező fajták egyedenként 20—30 m² területet is ki tudnak használni, míg a nehéz tyukok 5—6 m² területtel is megelégszenek. A tyukok udvarának, illetőleg kifutójának talaja tehát fűves legyen. Ha gyenge talaj lenne, trágyázzuk meg, miveljük meg s vessünk bele fűmagot, pohánkát, rozst, lucernát, hereféléket stb. Ha az udvar a tyukok számára viszonyitva kicsi, akkor természetesen a gyep idővel kipusztul. Ilyenkor zárjuk el egy részét, gyepesítsük be újra s így esetleg felváltva alkossunk nekik az udvar egyik, azután a másik részén friss legelőt. A gyepen kívül legyenek az udvaron fák és bokrok (eperfa, bodza, csicsóka, napraforgó, mogyoró stb.) Ezek nemcsak levelükkel, gyümölcsükkel, magvaikkal nyújtanak kedves cse-

Az áruuzsora ellen indított küzdelem uttörő és harcossal a

„HANGYA” SZÖVETKEZETEK

amelyek felbecsülhetetlen értékű árszabályozási tevékenységet fejtenek ki a magyar gazdaközönségnek ugy a közszükségleti cikkekkal való ellátása, mint legfontosabb terményeinek értékesítése terén. A falusi „HANGYA” SZÖVETKEZETEK ma már nemcsak fűszer, gyarmatári, élelmiszer, gazdasági és háztartási cikkek, ruházati anyagok, stb., stb. elosztásával foglalkoznak, hanem

mind több és több falusi szövetkezet kapcsolódik be a gazdaközönség tojás, baromfi, gyümölcs, sertés, vágómarha, stb., stb. terméneinek értékesítésébe.

Minden gazdának saját jól felfogott érdeke megkívánja, hogy tagja legyen a „HANGYA” SZÖVETKEZETNEK, azokat vásárlásával támogassa, terményeit ott értékesítse és üzletrészjegyzékek révén igyekezzék azokat erősíteni.

A szövetkezeti szervezkedésben, összetartásban nyilvánul meg az az erő, mely képessé teszi a falu közönségét a gazdasági bajok leküzdésére!

Tarka Krónika

megét a baromfiaknak, hanem védelmet is a tikkasztó napfény és a szelek ellen. Ha bokrok nem lennének az udvaron, nádfontból készítsünk félszereket és szélfogókat.

Míg a fiatal fák megnőnek, tövüket sűrű lécezéssel védjük meg, hogy a porfördőt kedvelő és kaparászó tyukok gyökerüktől ne kórtják el a talajt és így el ne pusztítsák őket.

Ha szántóföldjeink is vannak, a tyukok, de főleg a növények számára készítsünk kerekeken álló úgynevezett vándorókat. Ezeket kitolhatjuk vagy kivontathatjuk a tarlóra, szántásra, hol a rovarok, giliszták stb. fogyasztása révén kettős hasznot hajtának.

A tyukok legjobban érzik magukat az udvarban akkor, ha nincs velük együtt gyöngytyuk és pulyka, mert ezek veszekedő természetükkel sok nyugtalanságot okoznak, a falánk kacsák pedig egy-kettőre fel-feljük a kiszórt eleséget és a tyukoknak alig marad valami

Az aratást

késleltetni nem tanácsos, mert a túlérte magvak a kaszavágás nyomán kihullanak s így holdanként 1—2 métermázsza szemvesztéséget is szenvedhetünk. Ne higgyük azt, hogy értéke-sebb, acélosabb lesz a buza, ha a száron teljesen beérik. Ha már a szemek nem tejesek, hanem körömmel szétvágva, kovászszerű, viaszszerű belsejűek, akkor minden további nélkül kezdődhetik az aratás. Az így levágott kalászkok szemei még a képékben és asztagokban utóérnek s megkapják biztosan kellő keménységüket, acéloságukat, csiraképességüket, másrészt a magpergés ellen biztosítva vagyunk. Nagy hiba a buza aratásával késni azért is, mert a holtérésben aratott buzának sikértartalma az ezirányú kísérletek tanúsága szerint néha 60 százalékkal is kevesebb, mintha ugyanazt a buzát viaszérésben aratuk volna le. A késői aratásnál nem csupán a pergési veszteség okoz jelentékeny károsodást, de a minőségbeli különbséget is. Tehát a legjobb meggyőződéssel ajánlhatjuk, hogy a magyar gazda térjen el a késői aratás rossz szokásától s akkor a magyar buza átlagos sikérminősége már egy-magában ennek következtében is jelentékenyen fog javulni.

Apró jótanácsok

A dülök, a faaljak, az árokpartok kaszálását végezzük el idejében. Ezzel igen sok veszedelem, a szántóföldekre bekivánczó gyomot irtunk s a nemes füvek elszaporodását segítjük elő. Az ilyen helyekről nyert takarmányt leghelyesebb földön feleltetni, mert az árnyékban nőtt fünek csekély a tápértéke. Zölden feleltetve jobban is értékesül.

Bölcs Száditól kérdezték egy alkalommal:

— Kitől tanultad te, hogy ilyen illedelmes vagy minden emberrel szemben?

A bölcs így felelt:

— Az illetlenektől. Ha olyat láttam tőlük, ami megbotránkoztatott, azt *elkerültem* az én viselkedésemben.

Swift Jonáthán, a világhírű angol írónak, a „Gulliver utazásai“ írójának két okos gondolatát közöljük:

— Aki két kalászt tud termelni olyan helyen — mondja az elsőben — ahol addig csak egy nőtt, többet használnál az emberiségnek és nagyobb szolgálatot tesz hazájának, mint a politikusok mind összevéve...

A másik:

— Azok az emberek, akiknek nincs más értékük, mint az, amivel őseik rendelkeztek, hasonlítanak a burgonyabokorhoz. Annak értékes része is a föld alatt van.

I. Sándor cár rettenetes erejű ember volt s az erejét gyakran fitogtatni is szerette. Egyszer, ahogy Szentpétervártól távol szánkózott kíséretével, az egyik lónak leesett a patkója. A cár parancsára megálltak a legelső utszéli kovácsműhely előtt.

Jött a bőrkötényes mester. Megvizsgálta a ló lábát s néhány perc múlva hozta is a patkót.

— Mutasd! — mondta a cár.

A kovács készséggel adta a kezébe. A cár megfogta a patkó két szarát. Egyet rántott rajta s úgy elgörbítette, mint más ember a hurka két végét.

— Ez nem patkó, hallod-e? — s odadobta a mester elé a földre.

A kovács másikat hozott, jóval erősebbet. A cár azt is elcsavarta, hogy el is törött.

Akkor csinált a mester még egyet. Az már elefántot is elbirt volna.

— Ezt ráverheted! — mondta a cár.

Amikor a kovács elkészült, a cár intett a hadsegédjének, hogy fizesse

ki a patkó árát.

A tábornok egy ezüst rubelt adott a kovács kezébe, aki összehajította a rubelt a három ujjá között, mint más a papirt s a rossz patkók mellé dobta:

— Ez nem rubel!

Igy tett a másodikkal is. Akkor egy ezüst ötrubelest adott neki a hadsegéd.

— Ez igen! — mosolygott a mester és zsebrevágta a pénzdarabot — *Ez megér egy patkót!*

A lefőzött cár jót mulatott a visszafizetett tréfán s a kovácsmestert udvari patkolójává nevezte ki.

XI. Lajos francia király, aki a mi Mátyás királyunk kortársa volt, nagyon szeretett egy párizsi kereskedőt és asztalához is gyakran meghívta. Ezt a kereskedőt, akit *Jakab* mesternek neveztek, módfelett büszkévé tette a király kitüntetése s egy alkalommal azt kérte *XI. Lajostól*, hogy emelje őt nemesi rangra.

A király minden ellenvetés nélkül teljesítette is kérését, de aztán mellette.

A kereskedő módfelett csodálkozott a király megváltozott magatartásán s egy ízben, ahogy alkalom kínálkozott rá, szóvá is tette az uralkodó előtt.

A király felvonta a szemöldökét:

— Ugyan, fiam, nem értem a haragodat! *Eddig a kereskedők között az első voltál s ezért meg is becsültelek. Most a nemesek között az utolsó vagy.* Nem sérthetem meg őket azzal, hogy veled többet foglalkozzam, mint az ő személyükkel.

Konfucius, a sárgea faj nagy vallásalapítója, mondja egyik tanításában:

— Ha igazán boldog akarsz lenni, felejtse el a nagy bántalmakat, de a kis jótéteményeket soha.

Andersen, a világhírű meseíró mondja:

— A tudós salabakterek lapjai el-sárgulnak, de a *Természet könyve minden évben új kiadást ér el.*

MÉZES JÁNOS.

A szobanövényeket nyáron legjobb a kertben, a talajba süllyesztve elhelyezni. A cserepeket ugyanis a felmelegedés ellen meg kell védeni. Ha a gyökérzet átmelegszik, a növény elpusztul. Ha tehát nincs módunkban a cserepes növényeket földbe süllyesztetni, tegyük őket fűrészporrall telt ládácskába olyan mélyen, hogy a cserepeket a fűrészpórral eltakarja. Az így elhelyezett növényeket naponta kétszer, reggel és este meg kell permetezni és naponta legalább egyszer alaposan megöntözni.

Az aratási, cséplési stb. munkához idejében készüljünk fel: szerezünk be a szükséges üzemanyagokat, hozzuk rendbe a szekeret, szerszámokat, a rostákat, mert nincs szomorubb látvány, mint mikor a hordásnak, cséplésnek fennakadás nélkül kellene haladnia, a szekeret pedig még a kovácsműhely előtt várják talpraállításukat.

Olaszországban tartózkodó gazdaijainkhoz!

Fiúk! Az újabb beérkezett levelek mind azt bizonyítják, hogy jól érzitek magatokat. Nagyon kérlek mindnyájatokat arra, hogy vasárnapokon járjatok el az ifjusági fascista egyesületekbe. A megígért ajándékot küldöm. Használjátok fel és magyarázzátok meg mindenfelé a velünk történt igazságtalanságot, mert nagyon fontos, hogy a nagy tömeg is megismerje a trianoni szörnyiséget. Példás fegyelemmel végezzétek dolgaitokat. Ha valakinek kérni vagy elintézni valója van, forduljon bizalommal hozzám. Levelet kaptam a következőktől:

Vaja Gyula: Szives soraidat köszönjük. A Federazio vezetőjének írni fogunk. Örülök, hogy jól érzed magad. Feleséged itt járt nálam, megnyugtattam, hogy kitűnő helyed van. Igazgatóiddal beszélék és közlöm vele, hogy szorgalmasan dolgozol. — **Szailer Lipót:** Csak továbbra is szorgalmasan a megkezdett uton. Soraidat mindig érdeklődéssel várom. Remélem, hogy Acerbo földmívelésügyi miniszter ur meg volt veled elégedve. Azt hiszem, hogy a miniszter ur németül beszélt és így nem volt fennakadás köztetek. Légy mindenben pontos, mert ott nagyon figyelik működésedet. A magyarsághoz való törhetetlen ragaszkodás vezessen cselekedeteidben. — **Albert Gábor, Gerlach József és Sweitzer György:** Irjátok meg, hogy mi a gazdaságnak a vasuti állomása. Soraidat köszönöm. Sweitzer és Gerlach megmárthatják a toluakat. Ugy látszik Reád bízzák a levelezést, annyira el vannak foglalva. Munkátokat továbbra is végezzétek kitartással, buzgalommal és példaadással. Az olasz király a nyáron hazamegy birtokára és valószínűleg be fognak mutatni benneteket Ófelségének. Mindhárman katonás magatartással és fegyelmezettséggel jelentkezzetek nála, hogy lássa: kemény nemzet vagyunk. — **Lember István:** Ugy látszik, nem tudod címetem, mert nem nekem irsz. A levelet így késedelmesen kaptam. Ezután nevre kérem. A birtokról és helyedről informálva vagyok a csereifju utján. Augusztusban meglátogatunk. — **Almássy Béla:** Mindkét leveledet megkaptam. Amit kértél, Rómából kapod meg. E tárgyban külön levél megy. Továbbra is hasonló jókedvvel dolgozzál. — **Pusztai Dániel:** Részletes leírásodat megkaptam. Örülök, hogy kitűnő helyed van. Minden tekintetben igyekezzél kötelességedet teljesíteni. A nyáron meglátogatlak. A birtok vezetőjének még e hét folyamán írok. A fényképeket köszönöm, leközljük. Az igazgatót üdvözlöm. — **Szücs Kálmán:** A Federaziót megkerestem és azon keresztül elintézzük dolgodat. A jelen-

tést, amit a „Hangyá“-hoz akartok juttatni, hozzám küldjétek. — **Albert, Almássy, Szücs:** Kérlek, hogy a szombathelyi gazdasági iskola, valamint a „Hangya“ részére küldendő jelentéseket mindig először hozzám küldjétek, én majd illetékes helyre juttatom. — **Álmosdy Péter:** A kül-

dött ismertető füzetet megkaptam. Üdvözlöm az igazgató urat. — **Mindenkinek.** Aki nem küldte be a kérdőívet, az most már állítsa ki és legközelebb adja postára. Azoktól, akik tollforgatók, kérek rövid cikkeket, amelyeket a VASÁRNAP-ban alkalmadtán leközlünk. Vendéglátó gazdáitokat a Szövetség nevében üdvözlöjétek.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Horgolt nyári takaró készítése

Nyári nagy melegek idejére a nehéz dunna és paplan helyett könnyű takarót horgolhatunk, mely nem kerül sokba és igen tartós.

A takarót fehér, sárga vagy világoskék mosható vastag pamutból készítjük, felnőtteknek 180 centiméter hosszúságban és 120 centiméter szélességben, gyermekek részére megfelelő kisebb méretekben. A takarót apró kockából horgolhatjuk, melyeket aztán a végén összeállítunk. Így szaporábban megy a munka és nem kell a súlyos terítőt magunkkal hordoznunk, míg teljesen elkészül. Ha pedig a terítő használat közben valahol elszakad, csak a hibás kockát kell újból pótolnunk.

A kockamintát 34 szemre kezdjük, melyre apró, egytekeréses pálcikákat horgolunk. A következő sorban két pálcia után két levegőszem következik s a következő pálcát két szem kihagyásával szurjuk a sorba. Azután megint egy sor sűrű pálcika következik és így folytatjuk, míg csak négyzet alakot nem kapunk. Akkor az egészet körülhorgoljuk, úgy hogy négy lányszemet kis pálcával simán leszurunk minden negyedik szembe. Mikor már a terítőhöz szükséges valamennyi

kocka készen van, akkor a lánchurkoknál fogva összehorgoljuk azokat s egy pikésorral körülmegyünk a szélein. Lehet kétféle színű kockából is összeállítani.

Milyen virágokat kell nyár derekán elvetnünk a kiskertben?

A kétnyári növények közül a mályvát, százszorszépet, sárga violát, kerti szegfűt, nefelet és árvácskát július-augusztusban kell elvetni félárnyéku helyre, szabad ágyba. A vetést sorba vagy szórva végezhetjük s ha a palánták sűrűn kelnek ki, 15—20 centiméter távolságra ritkítjuk azokat. A nagyobb terjedelmű növényeket fészekbe vetjük. A télen szabadban telelő kétnyári virágainkat ajánlatos aztán késő ősszel falommal gyengén betakarni. Tavasszal pedig, a fagyveszély elmúltával, ezt a védőtakarót eltávolítjuk, hogy növényeink szabadon fejlődhessenek.

Ételreceptek

Finom zellerleves. Negyedkiló borjucsontot kevés vízben főzni teszünk, megsózzuk s félóra múlva szép nagy, tisztított zellert adunk hozzá, mikor a zeller puhára főtt, szitán áttörjük. Lábosban világos rantást készítünk, hozzáadjuk az áttört zellert, feleresztjük a csontlével és isesítjük vagdalt petrezselymzöldjével. Két kanál tejfelt elhabarunk két tojássárgájával s folytonos keverés mellett rászórjuk a levest. Piritott zsemlyekockával tálaljuk.

Gyümölcsös palacsinta. A rendesenl kissé sűrűbb palacsintatésztát készítünk tojásból, lisztből, tejjel. Palacsintásütőbe zsírt vagy vaját teszünk, s mikor az forró, jó nagy merítokanállal beleöntünk a tésztából, megtisztított, megmosott és alaposan lecsurgatott friss gyümölcscsel teleszórjuk és úgy sütjük ki. Kettéhajtva, melegen tálaljuk.

Gyümölestészta. Bármilyen friss gyümölcsöt (epret, ribizli) tojásfehérjével erősen felverünk s cukrot adunk hozzá. Mikor már teljesen habos, gyengén kivajazott tűzálló tálban pár pillanatra a sütőbe tesszük, aztán melegen tálaljuk.

Gombás rizs. 25 deka rizst, egy egész hagymával, pár szem borssal és sóval fűszerezve, zsírban pár percig párolunk, majd 10 deka apróra vágott és zsírban megpárolt friss gombát adunk hozzá. Vízrel felöntve, fedő alatt, keverés nélkül puhára főzzük.

Egy különös paripa és kiesi gazdája

H I R E K

Visszavágyom...

Visszavágyom kisfalumba,
Nádfődeles hajlékunkba,
Ahol anyám altatgatott,
Bölcsöm mellett dalolgatott.

Visszavágyom a pusztára,
Buzavirágos rónára,
Oda, hol a kis pacsirta
Édes, kedves dalát sirja.

Irta: CS. SZABÓ LÁSZLÓ
(Csepel)

Sir a szívem...

Sir a szívem
Keservesen,
Hűtlen kislány
A kedvesem.

Hogy mást szeret,
Érzem, látom,
De én mégis
Csak őt várom...

Irta: Ifj. KAPORNAKY GYULA
(Szomoróc)

Kerek erdő...

Kerek erdő, jaj de sűrű,
Levágatom felét tübül,
Hogy át tudjak rajta menni,
A babámmal beszélgetni...

Mikor mentem az erdőbe,
Mindig csak az volt eszembe,
Hogyha a babám itt lenne,
De elbeszélgetnék vele...

Irta: Id. SÁGVÁRI FERENC
(Hegymagas)

Faluvégen...

Faluvégen híres csárda,
Szívemet a bánat járja,
Csaplárosné barna lánya,
Nem lehet a szívem párja.

Barna kislány szerettelek,
Membántam, hogy hittem neked,
Összetörted ép szívemet:
Ne sirassál, ha temetnek.

Irta: Ifj. CSÖRGEI ISTVÁN
(Garabonc)

A Magyarok Világkongresszusának állandó központi tanácsa június hó 5-én tartotta rendes évi ülését Perényi Zsigmond báró elnöke alatt. Ezen az ülésen a folyó ügyeken kívül megtárgyalták a két pályadíjnyertes ifjú amerikai magyarnak vendégül látását. Az eddigi működésről készült beszámolót jóváhagyólag tudomásul vették, valamint azt a bejelentést is, hogy a külföldi magyarok megszervezését az eddigi tapasztalatok felhasználásával még fokozottabb mértékben óhajtják folytatni.

Akit nem szurnak meg a méhek

Képzünk egy francica méhészt ábrázol, aki nem fél a méhektől s a méhek sem tőle. Ime, így meg lehet szelidíteni az apró állatkákat

Gazdaesaládok, tanítók, jegyzők fővárosban tanuló gyermekeiktől lakásra és teljes ellátásra a jövő tanévre elvállalom. Fővárosi iskolaigazgató voltam s e lapnak belső dolgozótársa vagyok. Lakásom a város közepén (VII., Erzsébet-körút 50.), minden intézethez közel. Zongora- és fürdőszobahasználat. Esetleg német tanítás is. A tanulókat családtagnak tekintem és tanulmányukra felügyelek. Nekem is van jogászfiam és preparandista leányom. Ellátás díja megegyezős szerint, ami, ha megállapodunk, természetbeni ellátmányokkal is fizethető. Jó keresztény környezetet és iskolai eredményt garantálok. Esetleg arról is lehet szó, hogy megfelelő helyen, ahol fürödni lehet és erdő is van, családommal július—augusztusban nyaralok s az ellátás költségeit a tanuló eltartására nálam beszámítjuk. Leveleket lakásomra kérek. **Mészery János.**

Trianoni halál. Struzsínszky István magyar vasutas, aki husz éve áll már a vasutak szolgálatában, a Felvidék megszállása óta nem tudta megszerezni a cseh állampolgárságot és emiatt június elsején állásából elbocsátották. Homonna közelében a sin-autóbusz elé vetette magát, mely a szerencsétlen embernek fejét és mindkét lábát leszlette.

A leghűségesebb kutya. Egy japán társadalmi bizottság a mikádó, a császárné és az anyacsászárné számára elkészíttette „Hatsiko”, a hűségesebb kutya egy-egy bronzszobrocskáját. Hatsiko mindennap elkísérte gazdáját a pályaudvarhoz és vissza. Gazdája több évvel ezelőtt meghalt, de a kutya azóta is minden este kimegy a pályaudvarhoz és hűségesen várja gazdáját.

Közepesnél gyengébb buzatermés várható

A földmivélségi minisztérium június hó 9-én kiadott vetésjelentése szerint a buza várható termése a közepesnél valamivel gyengébb lesz. A rozs termése gyöngye. Az árpa közepesnél gyengébb termést ígér. Használó a zab vetéshelyzete is.

A kapásnövények közül a tengeri erőteljes fejlődésnek indult. A korai vetésű jobb, a későbbi gyengébb. A burgonyának az esőzés következtében javulásra lehet számítani. A cukor- és a takarmányrépa fejlődése az esőzés hatására szépen megindult. A kerti vetemények az utóbbi esőzések óta ismét közepesen állnak.

Egymillió pengőt költött az ország a mult évben anya- és csecsemővédelemre. Az Országos Stefánia Szövetség június hó 9-én tartotta meg Budapesti közgyűlését. Ugron Gábor dr. ny. belügyminiszter elnök megnyitászavai után Keller Lajos ügyvezető igazgató számolt be a szövetség elmúlt évi működéséről. Többek között hangsúlyozta, hogy hazánk csecsemőhalálalozása nagymértékben csökkent. A jelentés örvedetesen számolt be arról, hogy 1933-ban közel egymillió pengő volt az az összeg, amellyel a magyar társadalom az anya- és csecsemővédelem munkájához hozzájárult. Molnár Ákos titkár a zárszámadást ismertette, majd Keller Lajos az 1934—35. évi költségvetést és munkaprogramot terjesztette elő. Végül Pettkő-Szandtner államtitkár a belügyminiszter üdvözlését és elismerését tolmácsolta a szövetség vezetősége és munkássága iránt.

Internátusi felvétel Kaposvárott. A „Magyar Vasutasok Országos Szövetsége” kezelésében levő kaposvári Már. internátusba a jövő iskolai évre felvétetnek elemi és középsiskolás fiúk. Az intézet Kaposvár legegészségesebb helyén, a 20 holdas Horthy-parkban fekszik, 4 holdas játszótér, tenisz-, kugli- és jégpálya, tornaszerek, meleg zuhanyok. Szakfelügyelet. Elemi, reálgimnázium, polgári és felsőkereskedelmi iskoláktól öt perenyire. Növendék-létszám: 230. Felvételi díj 20 pengő, ellátási díj havi 45—50 pengő. Egyenruhadíj havi 8—12 pengő. Tájékoztatót 40 filléres postai bélyeg ellenében küld az igazgatóság (Kaposvár, Németh István-utca 15.).

Nem veszti el állását az állami itéletvégrehajtó. Kovács János állami itéletvégrehajtót legutóbb nyolcnapos fogházra és háromévi hivatalvesztésre ítélték. Fellebbezés folytán a pest-vidéki törvényszék négy napos fogházra mérsékelte az ítéletet, de a hivatalvesztés kimondását mellőzte. Kovács János hóhér tehát az állásában maradhat.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Felvétel a békéscsabai mezőgazdasági szakiskolába

A békéscsabai m. kir. mezőgazdasági szakiskola folyó évi október hó 1-én kezdődő két éves tanfolyamára pályázatot hirdet. Az iskolába 17 évet betöltött és legalább 4 elemi végzett ifjak vétetnek fel. Katonaviselt, vagy magasabb képzettségű ifjak a felvételnél előnyben részesülnek. A szakiskola célja földbirtokkal rendelkező gazdák fiainak a gazdaság minden ágazatában alapos kiképzése, ugyszintén uradalmak részére gazdasági altisztek nevelése és szakképzése. Az iskola elvégzése kisebb tejipari üzemek vezetésére is képesít. Évi teljes ellátás, butorhasználati díjjal 260 pengő. Szegénysorsú, vagy sokgyermekes szülők gyermekei fél, vagy negyeddíjas helyre is pályázhatnak. A felvételre június hónapból kezdve lehet jelentkezni, azonban a kérvények legkésőbb augusztus hó 1-ig beadandók. Az iskolába való felvételre részletesebb felvilágosítást ad az iskola igazgatója.

Egyesült a két szőlősgazda-érdekeltség.

A szőlősgazdák két vezető érdekeltsege, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete és a Szőlőbirtokosok Országos Szövetsége június hó 10-én, vasárnap, ünnepélyes közgyűlés keretében kimondták az egyesülést. Előbb a szőlőbirtokosok tartották meg közgyűlésüket, majd az Országos Egyesület közgyűlése következett Waldbott Kelemen báró elnöklésével. Barcza Ernő helyettes államtitkár a földmivelési miniszter nevében üdvözölte az összeolvadó egyesületeket. Lázár Miklós országgyűlési képviselő lelkesítő beszédében szállt sikra a bortermelés érdekében, követelte a régi pénzügyi törvények megváltoztatását és az italmérségi ügyek sürgős revízióját. Emelni kell a borfogyasztási fejkvótát és meg kell szüntetni az antialkoholistá mozgalmat. Az ünnepélyből kijutott Baross Endre igazgatónak is. Az új egyesület elnökévé Waldbott Kelemen választották meg, társelnök Lázár Miklós, ügyvezető alelnök Baross Endre lett.

Buzavetőmag-akció.

A földmivelésiügyi miniszter a buzatermelés egységesítése céljából az idén is folytatja a már megindult tevékenységét és úgy, mint a múlt évben, a bankuti 1201, 1201/a és 1014, valamint a Székács 1055 és 1242 nemesített buzafélék lesznek elterjesztésre kiosztandók. A buzavetőmag beszerzési és eladási ára a 80 kg-os tiszavidéki buzára vonatkoztatott budapesti tőzsdei középár, amihez mázsánként 4 pengő, az utántermesztett vetőmag vételénél pedig 2 pengő felár fizetendő. A szállítási költség és a felár az akciót terheli. A miniszter a buzavetőmag-akció lebonyolításának költségeire egyelőre 430.000 pengő felhasználását engedélyezte.

A jövő évi hagymaértékesítés.

A Csanádvármegyei Gazdasági Egyesület, a Kecskeméti Mezőgazdasági Kamara és a Városi Gazdasági Egyesület legutóbbi együttes értekezletén beható tanácskozások folytak a jövő évi hagymaértékesítés kérdéséről. A közgyűlésen megjelent termelők úgy határoztak, hogy

a jövő kampányra is a szervezett értékesítés megvalósítását fogják kérni az illetékes ténylezektől. Az új tömörülésben nem kizárólag a kereskedők vesznek részt, hanem az a kereskedők és termelők közös szervezete lesz. Az új egyesülés gerincét a kistermelők alkotják és működésébe bevonják az arra érdemes kereskedőket is. A forgótökehiányosság kérdésében úgy határoztak, hogy a Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezetét fogják felkérni a finanszírozásra és ebben az értelemben azonnal érintkezésbe is léptek a szövetkezet vezetőségével. Az ellenőrzés a Külkereskedelmi Hivatal irányítása mellett történnék.

A sertéshizlalás állása.

A Magyar Gazdaságkutató Intézet és az Országos Mezőgazdasági Kamara jelentése szerint áprilisban a zsirsertéshizlalás, különösen a nagy gazdaságokban, megelégnült. Feltehető, hogy május folyamán ez az irányzat megfordult, annak következtében, hogy a takarmányemlék lényeges drágulása folytán a hizlalás jövedelmezősége nagyon romlott. Június—júliusban valamivel több zsirsertés fog piacra kerülni, mint 1933-ban, ellenben a korábbi hónapokban valamivel kevesebb, főleg ha a takarmányemlék drágulása és hiánya a gazdákat állatállományuk újabb csökkentésére kényszeríti. Áprilisban a hussertéshizlalás is növekedett. Az április végén hízó állomány azonban még mindig valamivel kisebb, mint egy évvel korábban. Különösen augusztustól kezdődően fog jelentősen kevesebb hussertés piacra kerülni, mint 1933-ban.

Mezőgazdasági pályázat. A Mezőgazdasági Sajtószemle az okszeri és haladó gazdálkodás iránti érdeklődés fokozására havonta egy-egy pályátélt tűz ki, pénzdíjak és egyéb jutalmak biztosításával. A pályázaton minden magyar gazda részt vehet. A júniusi pályázat a következő: „Milyen előnyökkel jár a korai aratás és miképpen kell ezeket az előnyöket kihasználni.” A feleletek június hó 30-ig küldendők be a Mezőgazdasági Sajtószemle szerkesztőségébe, Budapest, V., Báthory-utca 24.

Két ember halálát okozta a perpatvar. Simon György marcali gazda valami esekélyesség fölött összeveszett szomszédaszonyával, Odbán Jánosnéval, akit a perpatvar hevében előbb fejével fejbévágott, majd befutott a lakásába, egy nagy konyhakést vett magához és azzal agyonszurta az eszméletlen asszonyt. Amikor Simon György látta, hogy az asszony meghalt, megrémülve tetének következményeitől, a kutba ugrott, ahol halálát lelta.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Nagyanym 1911-ben apámra iratta a házat szerződéssel, azzal a feltétellel, hogy halála után leánytestvéreinek 100—100 koronát adjon fejenként juss címen. Nagyanym most meghalt, a leányai a 100—100 korona fejében 150—150 pengőt követelnek. Jogos-e ez? (A. F., Mátaszöllős.) — **Felelet:** A legmagasabb ártértékelés esetén az 1911. évi korona mai értéke 116 pengőnek felel meg. Ennél többet nem tartoznak kifizetni. Azonban ezt az összeget, ha nevezettek nem fogadják el, helyezték részükre bírói letétbe, mert így az esetleg Ön ellen indítandó perben nem hivatkozhat a felperes arra, hogy Ön késedelembe van.

Kérdés: 1. A vagyonváltság a föld és gazdasági felszerelések után kötelező-e még? Ha azt nem fizetik meg, behajtják-e? 2. Államadóssági kötvényem van, lehet-e valamiképpen értékesíteni? (1795. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. A vagyonváltságföldök után járó járadékot mindenkinek meg kell fizetni s aki nem fizeti meg, azon vagy behajtják, vagy a földjét elveszik. 2. A háború után kibocsájtott államadóssági kötvényeknek rendes forgalmi értéke van, azokat a tőzsdén jegyzik, a szelvények pedig teljes névértékben beválthatók, azonban a háború előtt kibocsájtott kötvények, minthogy azok ma is papírkoronában számítandók, oly minimális összegeket érnek, hogy azokkal foglalkozni nem érdemes.

Kérdés: A helybeli hitelszövetkezetek már 6—7 éve igazgatóságai tagja vagyok. Szóbelileg többször bejelenttem, hogy igazgatósági tagságomról lemondok, ennek dacára újra és újra megválasztanak. Mit tegyek, hogy lemondásomat elfogadják? (G. Gy. J., Czigánd.) — **Felelet:** Irjon a szövetkezet igazgatóságához címezve egy ajánlott levelet, amelyben lemondását visszavonhatatlanul jelentse be azzal, hogy kijelenti, hogy a jövőben sem kíván, illetve nem hajlandó a szövetkezetnél tisztséget vállalni.

Kérdés: 1. 1929. évben a földreform során földhöz juttattak. Ez a föld 1929-ben berbe volt kiadva és mégis az 1929. évi törvényt nekem számolták fel. Jogosan eszelekedett-e a község? Mit tegyek? 2. 1930. évben az elbírt adónál többet fizettem s ezt a jegyző ur nem megfélelően írta javamra. Mit tegyek? (K. F., Csikéria.) — **Felelet:** 1. Forduljon az Országos Földbirtokrendező Bizáshoz panasszal a tévedés miatt. 2. Az elszámolást írások nélkül revideálni nem tudjuk s így nem tudjuk megmondani, hogy a jegyző urnak igazra van-e, vagy sem. Azonban az Ön leírásából úgy látjuk, hogy Önnek van igazra, ezért a pénzügyigazgatóságnál kellene az ügy elintézését kísérgetni. Ha arra jár, vagy Ön, vagy akármelyik ismer-

SCHMOLL

PASTA

MAGYAR GYÁRTMÁNY

rőse, ugy a szám alapján sürgessék meg a pénzügyigazgatóságnál a fellebbezés elintézését.

Kérdés: *Albérleten egy major udvarában vagyunk huszonnyolcán bérlők, idegen ebek lejtárak a majorba és az egyik bérlőnek a kutyája megveszett, tizenegyet horzsolásszerűen megharapott, e közül három megveszett, ennek költségeit ki tartozik fizetni? (P. M., Biharugra.)* — **Felelet:** Forduljanak a főbírói hivatalhoz és kérjék, hogy az állam a főbírói hivatal útján a veszettség ellen az óvintézkedéseket sürgősen tegye meg. A megharapott egyének gyógykezelésének költsége az illetőket magukat terheli, azonban amennyiben szegénységi bizonyítványuk van, úgy a gyógykezelés költsége a közre hárul.

Kérdés: *1913-ben testvéremmel közösen örököltünk. 1928-ban a nevünkre szóló külön-külön adókönyvet adott az adóhivatal, de valószínűleg tévedésből testvérem jobbminőségű parcelláit irták az én nevemre úgy, hogy most az a helyzet, hogy én a rosszabbminőségű föld után több adót fizetek. Követelhetem-e testvéremtől visszamenőleg a többletet és kéréssem mel hova forduljak? (1732. sz. előfizető.)* — **Felelet:** Visszamenőleg a különbözetet csak szépszerével lehet, azonban az adóhivatalnál kérheti a téves adóelőírás helyesbítését, hogy a jövőben ne kelljen a jobb földért adót fizetni, midőn az Ön tulajdonában a rosszabb parcellák maradtak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Több érdeklődőnek. Az ötödik és hatodik verseny eredményét a legközelebbi számokban közzéteszük. — **K. E., Gógánfa.** Többféle oka lehet a sömörnek és éppen ezért az orvoslás módja is más. Tessék orvoshoz fordulni. Rejtvényeiből közlünk. — **Ifj. K. J., Békésesaba.** Közzéteszük. — **Sz. G., Geneshátpuszta, Jó.** — **Sz. J., Pereked.** A sorsot nem mi kormányozzuk; akire rámosolyog a szerencse, az lesz a nyertes. Kivételt nem tesszünk senkivel sem. — **G. I., Előfizetőse** beérkezett; rejtvényeiből közlünk.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, június 17. Állat- és kirakodóvásár: Békés, Fülöpszállás, Makó, Turkeve.

Hétfő, június 18. Állat- és kirakodóvásár: Békésesaba, Csögle, Kóka, Nagybaracska, Nagyigmánd, Ócsa, Tokaj, Tolnanémedi. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Hetes, Kadarkut, Nemesvid, Szabadhidvég. — **Kirakodóvásár:** Ózd, Tatahánya.

Kedd, június 19. Állat- és kirakodóvásár: Apostag, Békésesaba, Magyarmecke, Mihályi, Nagyörzsöny. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Borsodnádásd.

Szerda, június 20. Állat- és kirakodóvásár: Békésesaba, Kaba, Kiskunhalas, Mezőkovácsháza. — **Marha- és kirakodóvásár:** Óriszentpéter. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Rudabánya (bizonytalan). — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Slófok. — **Csütörtök, június 21. Állat- és kirakodóvásár:** Bodvaszilás, Tengelic. — **Állatvásár:** Celldömölk. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Pacsa, Patca.

Péntek, június 22. Állat- és kirakodóvásár: Komádi, Szarvas.

Arany- és ezüstpénzek ára

1934. június hó 13-án.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 23 fillér; kétkoronás 56 fillér; ötkoronás 1 pengő 48 fillér; régi egyforintos 76 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 33 pengő 60 fillér; 10 koronás 16 pengő 40 fillér; Napoleon-arany 33.30—33.60 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.) grammonként 3 pengő 15 fillér.

Színarany kilogrammja 5620—5630 pengő.

Szinezüst kilogrammja 72—73 pengő.

T R É F Á K

Biztos módszer

Két drámaíró beszélget:
— Már a harmadik felvonásnál tartok az új drámámban és most megakadtam — panaszkodik az egyik — nem tudom, hogyan öljem meg a hőst.
— Van egy remek ötletem.
— Na?
— *Olvastasd el vele az első két felvonást.*

Változnak az idők

Egy volt tőzsdeügynök megy az utcán és egy lábtörő-szőnyeget visz a hóna alatt. Szembe jön vele egy barátja, aki megkérdi:
— Hát te mit csinálsz?
A tőzsdeügynök csöndesen feleli:
— *Hurcolkodom.*

A rendelő

Egy fiatal kezdő orvos elegáns rendelőt rendez be magának, melyben többek közt két váróterem van. Egy barátja meg is kérdezi tőle:
— Tulajdonképen minek kell neked két váróterem?
— *Tudod, az egyikben a betegek várnak engem, a másikban én várom a betegeket.*

Tapintatos válasz

— Mondja, doktor ur, nagyon rosszul vagyok?
— *Hát olyan nagyon rosszul nincs, barátom, de én a maga helyében folytatásos regénybe nem kezdenék.*

Egy kis nyelvtan

Két munkanélküli egyéb elfoglaltság híjján nyelvtani vitába kezd.
— Tulajdonképpen, — mondja az egyik — a délután szó és az ebéd után szó ugyanazt jelenti.
— Nem egészen, — feleli a másik — mert délután mindennap van, de ebéd után nincs mindennap.

A „durva“ munka

Kohn, a textilnagykereskedő, új boltiszolgát vett fel. Két nap mulva odamegy a szolga Kohnhoz és mondja:
— Főnök ur kérem, a boltot is, meg az irodát is nekem kell felszűrni! Hiszen azt tetszett mondani, amikor beálltam, hogy a durvább munkához van itt egy másik ember.
— Ez igaz, — feleli Kohn — *ő írja a felszólító leveleket az adósoknak.*

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

. l . e . e . a . a . . . a .

(Beküldte Ila Sándor Felsőmocsoldról.)

2. Szórejtvény.

szindarab=író erdélyi város

(Beküldte Lőke József Tarról.)

3. Szórejtvény.

harap ablakon van SZ lő csinálja
(-t) (ü=i)

(Beküldte id. Tóth István Bodvarákról.)

4. Szórejtvény.

hím fári ikerszava
(-l)

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

5. Szórejtvény.

V
esküt tett

(Beküldte Vörös Mihály Perekdről.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 27-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közzétenni.

A 21-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Régi szerető.** 2. Szórejtvény: **Lóverseny.** 3. Szórejtvény: **Elemi csapás.** 4. Szórejtvény: **Szilveszter.** 5. Pontrejtvény: **Ember tervez, Isten végez.**

Megejtették: Börcsök Etelka, özv. Solyom Gyuláné, Szabényi Gizzi és Imi, Ifj. Szita Mihály, Vezér Emil, Kis János, Vargha Anna, Günther Ferenc, Szekeres Éva, Hajdu Vilmos, Nagy Géza és László Gizella.

Jutalomkönyvet nyertek: Kis János, (Jászberény) és Vargha Anna (Budapest).

A 22-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Mutasd meg
szomszédodnak is
a **VASÁRNAP**-ot!

A BUDVÁRI LAKODALOM

20

Regény a székely ősidőkből ★ Irta Földes Géza

Eddig is véle verte a fejét. Megállj csak! Jó még az én malmomra es viz! — és már sirni is kezdett. — Jaj, mi lesz az én szegén fiammal? . . . Mi? — s a szemei erre a kérdésre szikrákat kezdtek hányni, a kardjával a földre aztán nagyot ütött. — Hát ki vagyok én? Métt vagyok én Csicserné? Métt vagyok az első nemzetség feje? — már toporzékolni is kezdett. — Teszek én róla! Én osztán igen! Még ha utolsó rangyám belé vesz es!

— Ha sikerül a leányrablás, úgy is jó. Ha nem sikerül, akkor is jó. — Nagyot kiált: — Hej, garaboncok, naplopók, hol vagytok?

A kiáltásra egyszerre elébe állott a két garabonc s várták a parancsolatot.

Vetyegő jókedvvel kérdezte tőlük: — Egy kis aprópénz elkelne-e nálatok?

— Az osztán el! — felelték egyszerre mind a ketten.

— Hát egy-két hátbavágás jól esnék-e?

— Az osztán nem — tiltakozott majdnem egyszerre mind a kettő.

— Pedig a pénzt valahogy meg kell szolgálni.

— Nem szólunk semmit — felelték, mintha összeegyeztek volna.

— Jól van no. Ez a tiétek, osszátok el előbb.

Nagy mohósággal nyultak mind a ketten a pénz után és nyomban hozzá is fogtak az osztózashoz.

— E már jó! — jelentették boldogan.

— És most jertek az oltár mögé, ott megmondok nektek mindent.

XII.

A lányirató.

Életünk minden fontosabb mozzanatának megvannak a különleges szertartásai. A keresztelés, vagy ahogy ezt az őseink nevezték: az avatás, az eljegyzés, a lakodalom, a temetés, mind régi, megszokott szertartások között történik. És ezek a szertartások valamennyinek bizonyos ünnepi jeleget adnak, melyek vigak, vagy szomorúak, mint maguk az alkalmosságok.

Ezek közül minket ez alkalommal csak a lakodalom érdekel. Házasodik a főrabonban. És ezuttal Zandirhám a vőlegény. Ősi szokás az is a székelyeknél, hogy a fejedelemnek okvetlen házas embernek kell lenni. Tehát a választás után azonnal meg kell neki házasodni.

A lakodalmat a leányosháznál mindenkori megelőzi a leánysirató. Külö-

nös szokás ez. Ha gondolkozunk felette, azt vesszük észre, hogy nehezen megy a fejünkbe. Mert hát a leánynak, mióta világ ez a világ, mindig az volt a hivatása, hogy férjhez menjen.

Igy tudják ezt a szülők is s valamennyi lányos háznál erre már a leány megszületése után elkezdenek készülni. Az édesanyák nagy gondal gyűjtögetik éveken keresztül a leánynak a kelengyéjét. S ha már megnő és eléri az anyányi kort, várva várják azt a halandót, aki beköti az ő lányuk fejét is. De aztán, amikor csak ugyan erre kerül a sor, hogy a leánynak el kell válni a szülőháztól, mégis csak azt érzik, fájdalmas a válás.

A lakodalmat megelőző este rendszeren az egész rokonság összegyűl a lányosháznál. A leány is meghijja a barátóit, hogy ezt az estét együtt töltsék el.

Ezen az estén bucsuzik a leány a lányágától. Másnap megtartják a lakodalmat s aztán, mint a madár a fészekből, kirepül ő is az ősi hajlékből. Elviszi őt egy legény, hogy aztán ketten lehessenek egy új családnak a megalapítói.

Férjével a lány is nyakába veszi az élet terhét s ezzel vége is lesz a szabadságnak. Új élet, új család, új gond . . .

A sors a jövődöt mindnyájunk szeme elől eltakarta. Senki sem tudja soha, mit hozhat a holnap? Hozhat jót éppen úgy, mint rosszat. De ez a titokzatos jövődö talán senki előtt sem olyan kétséges, mint az új házasok előtt. Senki sem lesi olyan aggodalommal, mint ők. Akármerre tekintenek, csak egy kérdésre várják a feleletet: vajjon lesz-e jó dolguk? Meglesz-e közöttük az egyetértés?

Ilyen kétes jövődö előtt áll minden ifju pár a lakodalma napján. Ne csudálkozzunk hát azon, hogy a leányok a lakodalom előestéjét leánysiratónak nevezték el. Talán éppen ez a jövődöbe nézés tette aztán ezt a családi ünnepet olyan igazán bensőségessé.

Némely vidéken a leánysirató mintájára a legénybucsut is divatba hozták. Azt mondják, a legénynek is el kell bucsuzni a legénységétől, vagy ahogy ők mondják, a szabadságtól. Ez

a szokás azonban nem ősi hagyomány. Egészen az új kor találmánya s legfeljebb csak arra alkalmas, hogy a korhely cimboráknak eggyel több okuk legyen egy igazi görbe napra.

De most nekünk csak a leánysirató a tárgyunk. S minthogy ez alkalommal a székelyek főrabonbanja házasodik, ő pedig ősi szokás szerint az ország valamennyi lánya közül szabadon választja ki a feleségnek való lányt, világos, hogy neki ebben a percben valamennyi leány a menyasszonya. Előre egyik sem tudhatja, vajjon nem őt válassza-e, tehát leánysiratót tart ma itt minden leány. Ez tehát országos ünnepség.

Azt azonban meg kell mondanunk, hogy erre a szokásra maguk a székelyek sohasem voltak felette büszkék. A komolyabb gondolkozású emberek amolyan vásárnak tekintették, de azt sem titkolták, hogy becsületes ember a vásáron csak lovat, birkát, tulkot vagy más oktalan állatot veszen és nem feleséget. A feleséget mindenki ott keresi, ahol a férfi szándékát nem a pénz vagy a vagyon, hanem a sziv irányítja.

Voltaképpen a rabonban házassága is rendszeren így esett mindenkor s ez a szokás csak amolyan formáság volt, mert hát neki is már megvolt a szive választottja. Ránézve tehát a nyilvános leányválasztás abból állott, hogy fényes ünnepségek között az ország egész leányseregéből vezette ki szive választottját. Ez az ünnepies formáság így nem ártott senkinek.

Ez az oka annak is, hogy senki sem lelkesedett érte, de nem látták a káros voltát s így nyugodtan túrték tovább. Pedig annak idejében sok nehézséggel járt ennek a divatba hozása. A szabad leányválasztás Urszloron nevű főrabonban nevét örökítette meg. Sok erőszakossággal s még több furfanggal sikerülhetett ez neki. De mégis sikerült s még a törvények közé is be tudta iratni.

Urszloronnak a halála után ezen kívül csak a rengeteg igazságtalanságai őrzik emlékét. Azt sem felejtette el senki, hogy az erőszakkal szerzett feleség sem boldogította. Ennek a szegény asszonynak a története még ma is él az emberek emlékezetében.

Urszloron egyszer a Bodoki havasok között vadászatott. Ott egy alkalommal egy nagyon szép leányt látott és ebbe menten belé is szeretett. A leány azonban tudni sem akart róla, sőt azt is megmondotta, hogy neki már van vőlegénye s annak a balitáját, vagyis a jegyajándékát ott hordja a kebelében.

Aranydollár,

és fontra szóló zálogleveleket, kötvényeket, fixkamatozású papirokat pengő ellenében vesz és elad **Barna-bank**, V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16., 104—67.

(Folytatjuk.)

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június 12-én.)

GABONATÖZSDE

Készárupiac. Buza: tisztai 77 kg-os 13.40—13.70, 78 kg-os 13.50—13.80, 79 kg-os 13.60—13.90, 80 kg-os 13.70—14.00, felsőtisztai 17 kg-os 13.00—13.20, 78 kg-os 13.10—13.30, 79 kg-os 13.20—13.40, 80 kg-os 13.30—13.55, járszági, fejérmegyei, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 12.95—13.15, 78 kg-os 13.05—13.25, 79 kg-os 13.15—13.35, 80 kg-os 13.25—13.45. Pestvidéki rozs 6.20—6.40, egyéb 6.35—6.60; takarmányárpa, elsőrendű 13.50—13.75; zab, elsőrendű 14.80—15.00, másodrendű 14.50—14.80; tengeri, tisztántúli 11.25—11.40; buzakorpa 11.60—11.75, 7-es liszt 20.75—21, 8-as liszt 13.75—14.25; szárított répaszelet 10 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza júniusra: 13.05—13.08, októberre: 16.01—16.02. Rozs júniusra: 6.25—6.28, októberre: 10.30—10.32. Tengeri júliusra 11.10—11.15, augusztusra: 11.45—11.48 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t. heti jelentése.) A múlt heti esős időjárás ugyszólván az összes magfélések terméskilátásait igen kedvezően befolyásolta. Szudánfű és muharmagban, kölesfélékben élénk a kereslet, az árak változatlanok. Mákban az elmúlt héten ugrásszerű ár-emelkedések voltak, ennek visszahatásaként az utolsó két napon az ajánlatok szaporodásával lényeges áresés következett be. A budapesti áru- és értéktözsde hivatalos jegyzései 100 kilónként budapesti paritásában: köles, vörös 15—17; tökmag, nagy 30—31, kis 27—28; mák (kék) 50—52; borsó: Viktória 15—18; lenese, közép 22.25; muharmag 16—18 pengő métermázsánként.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 11.50, borsóhéj 10, borsókörpa 10, buzakonkoly 10.50, konkolydara 11, lenmagpogácsa 13.50, napraforgópogácsa 12, repecpogácsa 9, szárított répaszelet 11.50, rozskonkoly 8, rozskorpa 12, rozstakarmányliszt 13.25, tökmagpogácsa 15 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű 6.70—7.50, másodrendű 6—6.50, másodrendű új 6.50—7, harmadrendű, új 4.20—6.20, lucernaszéna 8.50—9, alomszalma, kivételes 3.50, másodrendű 2.60—3, zsupszalma 8.30 pengő métermázsánként, 1 kéve 35—40 fillér.

Borjuvásár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 0.68—0.76 fillérig, kivételesen 0.78—0.80 fillérig kg-ként, másodrendű 0.60—0.67, harmadrendű 0.50—0.58 fillérig kg-ként.

Tenyészmarhák és jármosökörök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) és beállítani való tinók 0.40—0.44, elsőrendű

belföldi jármosökör (fehér) 0.40—0.44, 1½ éves tinók 0.36—0.40, 1½ éves üszök 0.36—0.40, fiatal, friss fejős tehén 0.50—0.55 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 0.40—0.42, prima, fiatal báránysok, darabonként 40—42½ kg súlyban 0.40—0.42 pengő kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulylevonással.

Lóvásár. Csikó 35, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 300—496, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 170—320, alárendelt minőségű 30—165, vágólovak 45—142 pengő darabonként.

Sertésvásár. Elsőrendű 72—74, közepes 68—70, silány 60—64 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Gyapju. Az elmúlt héten 500—600 mm, főleg kiszagda-gyapju adatott el külföldi számlára a következő árakon: borsod- és gömörmegei származású 1.25—1.55 pengő, felsőtiszavidéki származású 1.57 és biharmegyei származású 1.56 pengő.

Nyersbőr. Marhabőr, 45 kilogrammig, magyar 0.65, tarka 0.75, borjubőr, hosszú lábbal 1.13 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefőltözött tej 8—10, tejszín 240—280, tejfel 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 240—280, szedett vaj 220—240, tehénturó 50—80, juhsajt 150—200, grói 220—240, trappista 140—220, emmentáli 220—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyúk 1.80—3, csirke 0.70—2.20, ruca 1.60—2.10 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyúk 1.10—1.50, csirke 2—3.20, ruca, hizott 1.10—1.80, lud, hizott 1.10—1.70, pulyka, hizott 1.10—1.30, pulyka, sovány 1, libamáj 3—6 pengő kilogrammonként. Teatojás 5—7, főzötojás és apró 4—5 fillér darabonként.

Zsír és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1—1.20, sózott, kenyér 1.30—1.80, füstölt 1.40—1.80, háj 1.20—1.40, tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertézsír, helybeli 1.20—1.32 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.20—1.60, harsa 1.60—3.60 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 2, gerinc 3—4, lapocka 1—1.20, többi része 0.30—0.40 pengő kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz, szappan. Paprika, édesnemes 4.40—5.60, félédes 4—4.40, rózsza 3.20—3.60, erős 2.80—3.20, kereskedelmi 2.40—2.80, mák, kék 0.70—0.96, pergetett 1.20—1.40—1.60, háziszappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárgarépa 12—24, petrezselyem 14—28, zeller 2—6 (drb), kalarábé, zöldjével 2—6, karfiol 50—160, vöröshagyma, makói 14—20, közönséges 8—16, fokhagyma 16—40, fejeskáposzta 20—50, savanyított káposzta 24—34, kelkáposzta 18—50, fejessaláta 2—8 (drb), torma 40—120, burgonya, újdonság 10—24, őszi rózsa 12—14, nyári rózsa 14—18,

Ella 12—16, kifli 16—20, tömör csiperkegomba 100—220, mezel csiperke 100—140, szegfűgomba 120—160, éti vargánya 140—220, zöldpaprika, apró, hegyes 4—8 (drb), nagy, tölteni való 10—24 (drb), tök, főző 10—40, spárga 60—100, paradicsom 300—560, zöldbab 28—100, vajbab 36—60, zöldborsó, hüvelyes 16—50, sóska 20—32, paraj, tisztított 20—44 fillér kilogrammonként. Hónaposretek esomóként 3—12 fillér.

Gyümölcs. Alma 40—70, körte 32—50, cseresznye, piros, ropogós 36—90, meggy, aprószemű, kemény 20—44, málna 48—100, eper 30—120, kajszinbarack 60—100, ribizli 26—50, egres 18—40, sárgadinnye 180—350, dió 110—140, dióhéj 320—440,ogyoró, olasz 240—300,ogyoróbél 320—380, héjazott mandula 380—700 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Csemege, édesnemes paprika 3.20—3.30, édesnemes paprika 2.90—3, félédes paprika 2.10—2.40, elsőrendű paprika 1.40—1.80, másodrendű paprika 0.80—1.20, harmadrendű paprika 0.30—0.40 pengő kilogrammonként, csöves paprika, füzérenként 5.50—7.50 pengő. *Kalocsán:* Csemege, édesnemes paprika 3.10—3.30, édesnemes paprika 2.90—3.20, félédes paprika 2.70—2.80, elsőrendű paprika 2.35—2.65, másodrendű paprika 1.20—1.80, harmadrendű paprika 0.35—0.55, csövespaprika kilogrammonként 1.70—2 pengő.

Borpiac. Kistermelőknél alacsonyfokú árut hektoliterfokónként 1.65—1.80, 10 fok körülű áru 1.70—1.85 pengőért kelt el alföldi vidéken, ab termelő piac. Uradalmi tételek, alacsonyfokúak 1.80—2.40 pengő hektoliterfokónként, ab termelő állomás, 12 fokos áru 30—38 pengő között van hektoliterfokónként.

Szesz és szeszitalok. Törkölyt 3.20, seprőpálínkat 3.20—3.30, szilvóriumot 3.60—3.70, ónyári szilvóriumot 4, ó-kék szilvóriumot 5 pengőig jegyezték. Borpárlatban (avinálási célokra) alig volt forgalom. Az árak plusz 3 százalék forgalmi adóval értendők.

Fapiac. Lombfaneműekben alig van üzlet. A tüzfapiacra a forgalom még gyenge, de a kampány néhány hét múlva már megindul. Belföldi búkkhasáb nagyon gyenge kínálat mellett 325—330, cserhasáb 265—275 pengő vagononként budapesti paritásában.

Idegen pénznemek ára június hó 11-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1730—1770; dollár 339.90—343.90; kanadai dollár 337—347; hollandi forint 231.90—233.90; német márka 136—137.60; svájci frank 111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehkorona 14.02—14.20; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.75—65.35; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADJA:

„FALU“ ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. JUNIUS 17—23.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap VI. 17

9.15: Hírek. **10—10.55:** Református istentisztelet; prédikál Muraközy Gyula lelkész. **11—12.15:** Egyházi népének és szentbeszéd; mondja Leopold Antal esztergomi prelátnak kanonok. **12.20:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **12.30:** Budapesti Hangverseny Zenekar; komoly muzsika. **Szünetben:** „Rádiókrónika.” Elmondja Papp Jenő. **14:** Hanglemezek; operaáriák, műdalok. **15:** Séta az átszervezett Mezőgazdasági Múzeumban. Beszélők: Kerekes Lajos dr. és Turchányi István. **15.45:** Bura Sándor cigányzenekara. **16.30:** „A magyar ember.” Bartucz Lajos előadása. **17:** „Bácskai bokréta.” Néprajzi közvetítés Bajáról. Vezetí Paulini Béla. **18:** „A kigyómarta Euridike.” Balassa Imre elbeszélése. **18.30:** Közvetítés a tatatvárosi gróf Esterházy parkból. „Bajazzók.” Opera két részben. Szövegét és zenéjét írta Leoncavallo. **20:** „Mind hősök ők, mind férfiak.” Zágon István csevegése. **20.30:** Sporteredmények. **20.45:** A tatatvárosi közvetítés II. része: „Csongor és Tünde.” Tánccjáték Vörösmarty Mihály költeménye nyomán. Zenéjét szerelte Weiner Leó. Utána kb. **21.30:** Hírek, sporteredmények. **21.45:** Gáspár Lajos cigányzenekara. **22.45:** A Mária Terézia 1. honvéddalvezéred zenekara; szórakoztató zene.

H é t f ő 18

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Régi aszályok és inségek. 2. A Föld keresztmetszetben. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Deák László zongorázik, Kovács Antal hegedül; komoly zene. **Közben** **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Berki István cigányzenekara **14.40:** Hírek, piaci árak. **15.30:** A rádió diákfélőrája. „A felkelő nap országa.” **16:** „Divatcsevegés.” Sz. Tüdős Klára előadása. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Hanglemezek; műdalok, tánczene. **19.25:** Német nyelvtanítás. **19:** Az Operaház

tagjaiból alakult zenekar. Közreműködik Kármán Gizli (ének); komoly zene. **20:** „Amerikai magyarokról.” Medgyessy László csikágói magyar konzul előadása. **20.30:** A Stockholmi Egyetemi Énekkar hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. A szünetben kb. **21.25:** Hírek. Utána kb. **22.30:** Időjárásjelentés. **Majd:** Pertis Pali cigányzenekara. **23.20:** Nógrády Guidó jazz-zenekarának műsora. Szántó Miklós énekszámaival.

K e d d 19

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. A kolini csata. A Mária Terézia Rend és a magyarok. 2. Az uszás egészségügyi szabályai. (Felolvasás). **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara; szórakoztató zene. **Közben** kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Endre Béla szólókvartettje; karénekek. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16:** „A gonosz törpekirály”. Cserny József mesejátéka. Az összes szerepeket Szász Ila játssza el. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Játék a multtal”. Sebesi Ernő eperjesi író elbeszélése. **17.30:** Sebők Stefí énekel zongorán kíséri Kazacsay Tibor; operaáriák, műdalok. **18:** „Az ipar és kereskedelem félórája”. — „A kézműipar a mai gazdasági életben”. Nagy Antal előadása. **18.30:** A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. Közreműködik Eyszen Irén (ének); opera- és operett-részletek. **19.30:** „Hősök”. Három egyfelvonásos hangjáték. Rákosi Viktor elbeszéléseiből írta Rákosi Pál. **21:** A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. Közreműködnek a bécsi Filharmónikusok és a bécsi Operaház kórusa; operarészletek, komoly zene-művek, keringők. **22.40:** Hírek, stb. **23:** Zathureczky Ede hegedül; komoly zene-művek. **23.40:** Bura Géza cigányzenekara.

S z e r d a 20

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Dédanyáink háztartásából. 2. Ételreceptek. (Felolvasás). **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Országos Postászenekar; szórakoztató zene. **Közben** kb. **12.30:** Hírek. **13.30:** Időjel-

zés, stb. **13.30:** Hanglemezek; táncdalok. **14.40:** Hírek, piaci árak. **15.30:** A rádió diáktfőelőjárja: „Az amerikai diák sportja”. **16:** Asszonyok tanácsadója. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Európa legrégebb költője”. Csengery János dr. egyetemi tanár előadása. **17.30:** Lakatos Tóni cigányzenekara. **18.30:** Olasz nyelvoktatás. **18.50:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szórákkoztató zene. **19.50:** „Coreggio”. Farkas Zoltán előadása. **20.10:** Közvetítés a Budai Szinkörből: „Tabáni orgonák”. Operett 3 felvonásban. Irta Cz. Nemes Gyula és Tary Mihály. Zenéjét szerette Zách István. **Az I. felv. után:** Hírek. **A II. felv. után:** Időjárásjelentés. Utána kb. **23.10:** Mándits jazz-zenekar.

Csütörtök 21

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar tájak — Homokmegy. 2. Kertészeti újdonságok. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Hédervári Ferenc cigányzenekara. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Virány László szalonzenekara; szórákkoztató zene. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16:** „Meddig nőnek és milyen kort érnek a fák.” Rapaich Raymund előadása. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Budapesti Hangverseny Zenekar; szórákkoztató zene. **18:** „Hogyan látja a világot a hindu.” Bak-tay Ervin dr. előadása. **18.30:** Farkas Márta hegedül; komoly zeneművek. **19:** A rádió-tárgysorsjáték húzása. **20:** A rádió küllügyi negyedórja. **20.15:** Opera-előadás a Studióból. „Vándorszínészek.” Zenéjét szerezte Valentino Fioravanti. Utána kb. **22.15:** Hírek, stb. **22.30:** Csorba Dezső cigányzenekara. Közben **22.45:** Bárány Stein Károlynak, az osztrák diákszövetség elnökének, felhívása a magyar diákifjúsághoz. **23.25:** Pataky Vilmos jazz-zenekara.

Péntek 22

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszéri apróságok. 2. Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Petry Kató énekel; Haják Albert klarinétozik zongorakísérettel; komoly zeneművek, műdalok. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, stb. **13.30:** Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara; szórákkoztató zene. **14.40:** Hírek, piaci árak. **15.30:** A rádió diáktfőelőjárja: „Ma-

gyarok Napoleon seregében.” **16:** „Az idő és az ember.” (Előadás.) **16.20:** Frits Miklós gitározik. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Gyermekeink és a Balaton.” Hainiss Elemér dr. előadása. **17.30:** Bertha István szalonzenekara; szórákkoztató zene. **18.30:** Sporthírek. **18.45:** Schober Ágota zongorázik; komoly zene. **19.20:** A rádió-tárgysorsjáték húzása. **2.20:** Rutén dalok. Előadja Molnár Imre dr. és az Egyetemi Énekkarok kvartettje. Bevezető előadást tart Pataky Mária dr. **21.15:** A Rádióélet sportrejtvény versenye. **21.25:** Hanglemezek; táncdalok, nóták. **22:** Hírek, stb. **22.20:** Részletek a Toldi-trilógia német fordításából. Felolvassa a fordító: vitéz Giulleame Árpád. **22.40:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Népszerű olasz operarészletek.

Szombat 23

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar népmesék. 2. Mai kis lexikon. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, stb. **12.05:** Hanglemezek. Közben kb. **12.30:** Hírek. **13:** Időjelzés, stb. **13.05:** Közvetítés Keszthelyről: A gazdasági akadémia hallgatóinak „Sárgulása”. **14.40:** Hírek, stb. **16:** „Ezermester”. A Rádióélet ifjúsági órája. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** A Vakok „Homérosz” Énekkara. **17.50:** Rádióamatőrposta. **18.10:** Kurina Simi cigányzenekara. **19:** A rádió a rádióról. **19.15:** A rádió tárgysorsjáték húzása. **20.15:** A Budapesti Hangverseny Zenekar operettelőadásának közvetítése a székesfővárosi Állat- és Növénykertből. „Viktória”. Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Földes Imre. A verseket írta Harmath Imre. Zenéjét szerette Ábrahám Pál. **Az I. felv. után:** Hírek, stb. **22.45:** Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. **23.30:** Guttenberg György jazz-zenekarának műsora.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, június 17., délután 15—15.45: Hanglemezek. — **Hétfő, június 18., este 20.40—21.10:** Magyar nóták zongorán. — **21.15—22.10:** Szórákkoztató zene. — **22.15:** Hírek. — **Csütörtök, június 21., este 19.05—10.55:** Hanglemezek. — **Péntek, június 22., este 19.25—20.15:** Jazz-zenekar — **Szombat, június 23., este 17.55—18.15:** A hét eseményei. — **19.20—20.10:** Hanglemezek.